

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
6345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SPALIS – OCTOBER 21, 1987

Nr. 205

„LKB Kronika“ Nr. 73

(Tęsinys)

Tikinių Teisėms Ginti Katalikų Komiteto
Pagrindinės Grupės Nr. 7

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

Pareiškimas

1987 m. Katalikų Bažnyčia mini Lietuvos Krikšto 600 m. Jubiliejų. Savaimė suprantama, kad kiekvienas Lietuvos katalikas nori, kad ši sukaktis būtų iškilmingai paminėta. Iš teisėtą Lietuvos katalikų pageidavimą tarybinės valdžios atstovai reaguoja, kurstydami neapykantos ir įtarumo kampaniją prieš Lietuvos Katalikų Bažnyčią.

Tai liudija tarybinėje spaudoje pasirodanti ateistinių straipsnių išsukiamai piktas tonas, grubumas.

1986 m. pradžioje žurnalas „Tarybinė moteris“ išspausdino VI. Balkevičiaus straipsnį „Šventoji Seimyna“, pilną šmeižikiškų prasimanymų visiems krikščionims brangių asmenų Jėzaus ir Marijos adresu. Nors straipsnio autorius gerai žino, kad tų šmeižtų nepagrįstumas visuotinai pripažintas, tačiau tuos šmeižtus kartoją, norėdamas pažeminti ir įskaudinti tikinčiuosius. Ar nesijautė visi komunistai įžeisti, jei kas nors viešai laikraščiuose skelbtų, kad Komunistų partija iškūrė mergos vaikas, palaido gy-

venimo moters sūnus. O tarybinis žurnalas taip elgiasi tikinčiųjų atžvilgiu.

Visiems Lietuvos katalikams brangi Dievo Motinos šventovė Šiluvoje. Ten vykstantys atlydai sutraukia tūkstantines maldininkų minias. Po šių metų atlydų Šiluvoje savaitraštis „Literatūra ir menas“ išspausdino ilgą straipsnį, kuriame grubiai tyčiojama iš Šiluvos atlydų ir jų dalyvių. Prietais net iki to, kad visiems krikščionims šv. Mišių auka ciniška pavadinama vieša girtuoklių reklama.

Tarybinėje spaudoje grubiai puolami kunigai sąžiningai vykdančią bažnytines teisės jiems uždėtą svarbią pareigą – rūpintis vaikų ir jaunimo katechizacija. Religinį reikalą tarybos igaliojantis Petras Anilionis 1986 m. spalio mėn. „Valstiečių laikraštys“ išspausdintame straipsnyje ne tik puola šią pareigą besistengiančius vykdyti kunigus, bet net ciniška tyčiojasi iš tų kunigų, kurie nedrįsta jaunų kunigų sulaikyti nuo šios pareigos vykdymo.
(Bus daugiau)

Iranui buvo pranešta

Londonas. – Valstybės sekretorius George Shultzas vakar kalbėjo, jog Amerika pasiuntė pranešimą Iranui, paaiškindama Irano įrengimų sunaikinimą Persų įlankoje ir pakartodama Amerikos nusistatymą turėti laisvą navigaciją šiame regione.

Kalbėdamasis su žurnalistais savo lėktuve, skrendant iš Cairo į Londoną, pasakė, kad Sovietų Sąjunga, Kinija ir kitos valstybės bu. o iš anksto painformuotos apie amerikiečių puolimą. Sekretorius atsisakė pasakyti, kodėl Irano raketos nebuvo puolamos, pažymėdamas tik tai, kad yra daug už ir prieš motyvų, bet plačiau neaiškino to klausimo. Raketų įrengimai yra kilnojami iš vienos vietos į kitą Irano pakrantėse.

Paskutinių dviejų dienų metu Irano iššovė kinečių gamybos Silkworm raketos ir alyvos tanklaivį Kuwaite ir į Kuvaite laivą, turintį Amerikos vėliavą.

Pasitarimas su Egipto prezidentu

Valstybės sekr. Shultzas mano, kad buvo teisingai padaryta. „Mes pakartotinai sakėme, kad mes atsakysime ir puolimus ir Iranas turi žinoti, kad jie negali atakuoti mūsų

– **Washington** Senato ir Administracijos pareigūnai sutarė pagaliau išsiaiškinti esančius skirtumus naujam sveikatos įstatymui paruošti.

– **Salvadoro** prezidentas Duarte pasakė, kad Contras kariams turi būti sulaukyta karinė parama iki sausio mėnesio, kad priimtasis taikos planas galėtų būti pilnai įgyvendintas Nikaragvoje.

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Prezidentas Ronald Reaganas, lankydamas savo žmoną Nancy Bethesda laivyno ligoninėje, kurioje jai buvo padaryta vežio operacija, kartu su ja apžiūri jai atsiustas geles.

Archyvai nacių karo nusikaltėliams ieškoti

Jungtinės Tautos. – Amerikos Teisingumo departamentas pirmą kartą pasinaudojo Jungtinių Tautų archyvais karo metu nusikaltėlių ieškojimui, kad galėtų apkaltinti Amerikos piliečius padarytus nusikaltimais, sako oficialūs pareigūnai.

Pirmasis toks asmuo, kuriam užvesta byla federaliniame teisme, yra Peter Quintus, dabar jau 72 m. amžiaus, iš Michigan valstijos. Jis, sakoma, melaves, jog nebuves nacių koncentracijos stovyklose sargu Lenkijoje, kaip kad jam primetama. 1965 m. jis gavo Amerikos pilietybę. Teisingumo departamentas dabar ruošiasi atšaukti jam suteiktą pilietybę. Ši įstaiga, pagal jos direktorių Neal Sher, dar tyrinėja kitų amerikiečių praėitį, kurie įtariamai buvę karo nusikaltėliais, bet dar niekada nebuve nubausti.

A klasės dokumentai

Anksčiau buvo tik Kurt Waldheim atvejis, kai Teisingumo departamentas galėjo pasinaudoti minimais archyvais, ir po to jam buvo uždrausta atvykti į Ameriką. Karo nusikaltėlių komiteto bylose Waldheimio byla yra pažymėta A klase, kas reiškia, kad yra pakankamai duomenų jo apkaltinimui. Toje pačioje klasėje dar yra apie 25,000 kitų asmenų bylų. Šiuo metu Teisingumo departamentas OSI įstaiga dar turi specialiai prašyti kiekvieno asmens bylos. Direktorių Sher siūnčia ten savo tarnautojus, kad jie surinktų iš tų archyvų jam reikalingą medžiagą naujiems įrodymams ir apkaltinimams.

Nėra vieningo sprendimo

Teisingumo departamentas laisvo priėjimo prie archyvinės medžiagos dar neturi, nes dar yra kai kurie suvaržymai, kadangi tie 17 kraštų, kurie pradžioje sudarė tų archyvų komitetą, dar negalėjo priieiti vieningo nutarimo, kad būtų leista viešai naudotis archyvine medžiaga. Pasitarimai bus tęsimi toliau. Izraelis deda daug pastangų, kad galėtų patikrinti įtariamųjų nacių bylas. Esama ir kitų gerai žinomų asmenų, šalia prezidento Kurt Waldheim, bet jų bylos dar neprieinamos.

Rastas slapta sąrašas

Netikėtai buvo rastas sąrašas nuorašas tų 24,453 slapta suklasifikuotų A klasėje asmenų

ant vienos lentynos archyvo patalpose. Viena Amerikos žydų organizacija pasirūpino tas pavardes atspausdinti, kad platesnė visuomenė galėtų susipažinti su jų pavardėmis.

Minėtasis Peter Quintus, kuriam byla užvesta Detroit, yra įrašytas ant 898 linijos 57 jame sąrašo ir pavadintame „Lenkija ieško vokiečių“. Jis ten pažymėtas buves SS sargybinii Majdanek koncentracijos stovykloje, netoli Liublino. Jis taip pat kaltinamas kalinių kankinimu, kurie mirė tūkstančiais.

Akcijų kritimas

New Yorkas. – Akcijų birža praėjusį pirmadienį pergyveno savo istorijoje niekada nebuvisi įvyki – jų vertė sumažėjo 508 punktais, tai yra nukrito 22.6%. Šis procentas yra pats didžiausias po I Pasaulinio karo ir daug didesnis, negu 1929 m. spalio 28 d., kai tada akcijos krito 12.82%, kas nuvedė į Didžiąją depresiją. Nuo rugpjūčio 25 akcijos sumažėjo 1,000 taškų arba 36%. New Yorko biržoje 604.3 milijonai akcijų pakeitė savininkus.

Pirmadienį didžiausi pralaimėtojai akcijų biržoje buvo International Business Machines korporacija, General Motors ir Exxon korporacijos. Nuo vidurvasario iki dabar daugiau kaip vienas trilijonas dolerių prarasta akcijų biržoje. Japonijoje kainos krito 3.6%.

Gerai, kad įvyko dabar

Washington prezidentas yra susirūpinęs akcijų kritimu, tačiau manoma, kadangi ekonomija yra pastoviai stiprėjanti, tai negali ilgai tęstis. Baltieji rūmai kreipėsi į finansinius ekspertus ir jų atsakymas buvo, kad tai turėtų būti tik laikinas susvyravimas. Analistai neturi atsakymo, tik spėliojimus. Vienas iš tokių spėliojimų yra karo galimybė tarp Amerikos ir Irano, kita – dolerio pastovumas ir prekybiniai reikalai su Amerikos prekybos partneriais. Tačiau visi sutinka, jog yra gerai, kad tai įvyko dabar, kai Amerikos ekonomija stipriai stovi.

Depresijos negali būti

Ekonomistai sako, kad negali atsitikti tai, kas įvyko 1929 m. Depresijos negali būti, nes šandien yra skirtingos sąlygos: galioja federalinė apdrauda,

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Indianapolyje,** Indianos valstijoje, nukrito karinis lėktuvas A-7 Ramados viešbučio kieme, netoli vietinio aerodromo ir šioje nelaimėje žuvo 11 asmuų ir 20 buvo sužeista. Dar nežinomos visos lėktuvo sprogimo priežastys.

– **Vokietija** pakėlė savo procentus, pasakė Ildo sekretorius James Baker, ir tai vėl sumažino dolerio vertę.

– **Italijos** lėktuvas, kuris turėjo skristi į Koelno miestą Vokietijoje iš Milano, nukrito su 37 žmonėmis Italijos Alpe.

– **Austrijos** vyriausybė pareiškė protestą Amerikos Valstybės departamentui už atspausdintą interview New York Times dienraštyje, kuriame Amerikos ambasadorius sako apie atgyjantį Austrijos antisemitizmą. Tokio Austrijos gyventojuose nėra, nežiūrint Amerikos nusistatymo apie prezidentą Waldheima, kaip persona non grata Amerikoje.

– **Washington** Atstovų rūmų speakeris Jim Wright parašė 117 puslapių knygą apie viešose pareigose esantį žmogų ir iš leidyklos uždirbo 265,000 dol. vien tik už autoriaus teises.

– **Bostone** buves Atstovų rūmų speakeris Thomas O'Neill pasakė, jog jis galvoja, kad vienas iš dviejų – Massachusetts gubernatorius Michael Dukakis, demokratas, arba Kansas senatorius respublikonas Robert Dole, Senato respublikonų mažumos vadas, bus sekantis Amerikos prezidentas. Apie New Yorko gubernatorių Mario Cuomo jis taip išsireiškė: „Aš nesuprantu jo. Jis gali bet kada gauti demokratų nominaciją. Tai nėra jokio klausimo“.

– **Chicagoje** Sun-Time dienraščio praveisti tyrimėjimai priėjo išvados, jog iš 160 gydytojų 70 turi užvestas teisme bylas už įvairius medicinos nesupratimus su jų pacientais.

nedarbo apdrauda ir Social Security aprūpinimas.

Tačiau daug amerikiečių bus paliesti šio akcijų kritimo, net ir tie, kurie neturi akcijų. Ekonomistai sako, jog didžiausias pavojus yra psichologinis: eiliniai žmonės ir prekybininkai bus neturtingesni ir todėl susilaikys nuo pirkimų ir tai sulėtins ekonomiją ir padidins bedarbių skaičių.

Daugiausia nukentėjo tie, kurie pardavė akcijas ši pirmadienį.

Tarptautinė žmogaus teisių konferencija Maskvoje?

Amnestija Sovietų Sąjungoje

Washingtonas. – Netrukus Sovietų Sąjunga išleis daug politinių kalinių. Taip galvoja Reagano administracija, nors viešai apie tai Washingtone iki šiol nieko nebuvo pranešta. Lapkričio 7 d. Sovietų Sąjunga mini savo 70 metų komunizmo režimo sukaktį. Iš Maskvos ateina žinios, kad Sovietų Sąjunga išleis iš kalėjimų apie 300 politinių kalinių, maždaug apie tą laiką. Jei tai bus tikrai padaryta, tai Gorbačiovas Amerikoje bus maloniai sutiktas, jei viršūnių konferencija įvyks.

Du svarbūs paragrafai

Amnestija gali būti suteikta tiems asmenims, kurie yra nuteisti pagal sovietų kriminalinio kodo du paragrafus. Vienas yra 227 paragrafas, pagal kurį yra nuteisti už religijos praktikavimą, pavyzdžiui, už religines apeigas, kurioms nebuvo gautas leidimas, religijos mokymą, religinių knygų platinimą ir kitus panašius „nusižengimus“.

Antrasis paragrafas yra 190-1, kuris pritaikomas tiems asmenims, kurie nusikalto Sovietų Sąjungos šmeižimui. Šmeižtas yra tai, ką KGB agentai nutaria pavadinti šmeižtu. Visi disidentai yra nuteisti pagal šį paragrafą.

Jei iš tikrųjų bus išleista 300 sažinės kalinių, tai dar didesnė jų dalis liks koncentracijos stovyklose, mano užsienio diplomatai Maskvoje. Aišku, tikrasis skaičius Vakarams nebus žinomas.

Tautybių paragrafas

Tie kaliniai, kurie nuteisti pagal 70-ji paragrafą, jie turės ir toliau likti kalėjimuose savo celėse. Šis straipsnis liečia visus paskirų tautybių žmones, kurie kokiu nors būdu pareiškė savo tautiškumą ir kovoją už savo krašto tautinį išlikimą. Sovietų Sąjungoje yra daugiau negu 100 tautybių. Jų nusikaltimas yra, kad jie myli savo kraštą, kalba apie tai, rašo apie tai, nežmiršta savo krašto garbingos istorijos. New York Times tokiais kaliniais laiko lietuvius, latvius, estus ir ukrainiečius, kurie sovietų vyriausybei kelia daugiausia rūpesčių. Juose tautinis jausmas esąs toks stiprus, kaip ir prieš Sovietų Sąjungos invaziją 1940 m.

– **Kaune** įvyko pavergtos Lietuvos farmacininkų suvažiavimas, kuriame paskaita apie krašto farmacijos būklę ir persivarkymą įgyvendinant Komunistų centro komiteto nutarimus skaitė Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiosios farmacijos valdybos viršininko pirmasis pavaduotojas T. Sakirov. Suvažiavime dalyvavo aukšti partijos pareigūnai ir darbuotojai.

– **Bonnoje** diplomatai praneša, kad j NATO karinės organizacijos viršininko postą Amerika su kai kuriais savo sąjungininkais siūlo Vokietijos Gynybos ministerį Manfred Woerner.

Demonstracijos – priešsovietinė propaganda

Pabaltiečiai esą nuteisti už skleidimą uždraustos literatūros; paskutiniu metu rugpjūčio 23 d. demonstracijos Pabaltijo sostinėse nervina Kremliaus viršūnes. Tai yra vadinama priešsovietine propaganda ir už tai yra septyni metai sunkių darbų kalėjimo; jie yra išnauojami, laikomi alkanais ir nuolatiniu žmogaus pažeminimu, ir atlikus šią bausmę, dar seka penkeri ištėrimo metai, rašo New York Times. Kartais jie paleidžiami, bet ir vėl areštuojami. Tokių esą dar maždaug apie vieną simtą.

Policinės valstybės amnestija

Policinės valstybės amnestija būtų sveikinama visame pasaulyje, jei Gorbačiovas išdrįs tai padaryti arba jei senoji režimo palikuonys tam gestui nesipriešins. Vakarų pasaulis turi daryti didelį spaudimą i Sovietų Sąjungą, kad būtų paleisti visi kovotojai už žmogaus teises, ragina tas pats New York Times dienraštis. Vakarų spaudimas tik padės amnestijos reikalui. Tik tada Vakarai galėtų teikti pilną ekonominę paramą sovietų ūkiui.

Washingtonas pradeda galvoti apie rimtą susitarimą, kurio nori Gorbačiovas – tarptautinės žmogaus teisių konferencijos Maskvoje. Iki šiol Amerika su tuo pasiūlymu nesutiko, nes Sovietai negarantavo savo piliečiams tų teisių, kokias žmonės turi Vakarų pasaulio kraštuose. Tie reikalavimai buvo atmesti todėl, kad sovietų žmonės už tas teises kišami ir kalėjimus, kurioms svarstyti sovietai nori turėti konferenciją.

Kalbėkime Maskvoje garsiai

Bet, kaip tas pats dienraštis rašo, yra verta važiuoti i Maskvą, jei Kremlius ir nesuteiks amnestijos visiems kaliniams. Reikia kalbėti apie žmogaus teises pačioje Maskvoje; tegu visas pasaulis žino ir girdi Amerikos tiesos žodį. „Kalbėkime Maskvoje garsiai apie laisvą emigraciją, religijos varžymus, laisvą spaudą, apie habeas corpus, apie ukrainiečius ir pabaltiečius ir apie 70-jo paragrafo kalinius“, sako New York Times redaktorius Rosenthal.

Gal visa tai atnešų daugiau laisvės sovietų žmonėms. Nėra geresnio kelio, kaip atvirai kalbėti ir iškelti visas žmogaus laisvės teises pačioje Maskvoje, girdint komunistų vadams ir viso krašto žmonėms.

KALENDORIUS

Spalio 21 d.: Hilarionas, Ursulė, Rikantas, Gilanda.
Spalio 22 d.: Melanas, Salomė, Sudimantas, Minė, Donatas, Severas, Norbutas.

ORAS

Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:02. Temperatūra dieną 43 l., naktį 35 l.

SKAUTYBĖS Draugas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

TESKAMBA KERNAVIEČIŲ SUTARTINĖ

Rugsėjo 27 Jaunimo centre įvykusi veiklos metų pirmoji „Kernavės“ tunto sueiga buvo išskirtinai įdomi, perpinta skautiškais išmonėmis ir net sentimentais, kuriuos lydėjo... ašarėlės, nes atsiveikino nepaprastai daug tunto labai pasidarbusių tuntininkė s. Rūtą Daukienę, jau tikrai pavargusią nuo nesibaigiančių tunto rūpesčių (jei neskaiciuoti 14 vasaros stovyklų, kur jį savo atostogas aukojo, vadovaudama kernaviečių maitinimo darbams. Gi maitinamos jos būdavo karališkai – vis tai sesės Rūtos darbotumo dėka!)

Sueigos tema buvo – „Grįžimas iš stovyklos“. Dainuodamos stovyklos daina ir vedamos „Tėviskėlės“ stovyklos viršininkės s. Marytės Utz. Įžygiavo salen būrys stovyklavusių sesių, kurių dauguma – smagios, simpatiškos „Dubysos“ ir „Šešupės“ draugovių paukštytės. Kad jos tokios – nenustabu, nes jų vadovė sesė Marytė su jaunosiomis savo talkininkėmis joms puikiai vadovauja. Tad viltingai reikia žvelgti į šį tunto ir gal net visos Seserijos prieauglį. Tokios mintys lydėjo stebint šias mažasias sesytes, garsiau už visas šaukiančias savuosius šūkius, įvertintas už stropų dalyvavimą stovyklinėje programoje. Pasitenkinimo šypsenos buvo matyti ir gana gausiai susirinkusių tėvelių, viešnių bei svečių veiduose.

Nors kai kurie sueigos punktai eilės tvarkoje kažkur pasiklydavo, tačiau greit ir vėl grįždavo į skirtą programoje vietą. Viskas buvo atlikta – niekas nepažūrėta!

Vyriausios Skautininkės įsakymu dvi veiklios tunto vadovės: ps. Yolanda Budelskytė-Lass ir ps. Daiva Lunekaitė-Bulicz apdovanojamos Tėvynės dukros žymeniu. Pagrindinis šios sueigos punktas – tuntininkių pasikeitimas. Su dideliu dėkingumu išleidžiama „poilsin“ veik ketverių metų

„Kernavėi“ vadovavusi sesė Rūta. Sodinama ji karališkan kreslan (gal net iš Kernavės pilies čionai atgabentam?), apdovanojama geleimis, baltomis išieginėmis pirštinėmis, kad nuo darbų rankelės pailsėtų. Ant stalo, lino audeklu apdengtoje dėžutėje, stovi jai skirta dovana – dail. J. Daugvilos mevgusia jau antra karta: tradicinės pavasario gegužinės metu Mamūnėlės sodelyje sesės-broliai skautininkai išklaušė v.s. J. Dainausko pateiktas Lietuvos krikšto bei Jogailos vedybų politines aplinkybes, o praėjusį penktadienį (spalio 16 d.) Ramovės valdybos suruoštoje vakaronėje, vykusioje Jaunimo centro kavinėje, viešnia iš Kanados nukėlė per pusšimtį susirinkusių vakaronininkų į ke turiolikto šimtmečio pirmą pusę – Gedimino laikus.

Vakaronė atidarydama Ramovės pirm. v.s. A. Ramanaušienė apgailestavo, kad istorikė prof. dr. V. Struogienė sunegalavusi ir negalėsianti tarti pažadoto įvadinio žodelio bei pristatyti prelegentę. Šią pareigą atliko Ramovės valdybos narė s. Br. Stravinskienė, perskaitydama profesores paruoštą vakaronės įvadą, aptariantį istoriko privalumus. Gi įžanginis mintis tikrai įdomios ir ne vieną nustebinusios, kad pelnytis istoriko titulą nera taip lengva. Jei rašančiam Amerikos istoriją beveik užtenka vien anglų kalbos šaltiniams tyrinėti, tai Lietuvos praeities tyrinėtojui privalo suprasti bent rusų, gudų, lenkų ir lotynų kalbas, nes lietuviškieji šaltiniai, deja, tesiekia labai netolimus laikus. Norėdamas suprasti rūkuose slypinčią praeiti, lietuvis istorikas taip pat privalo įsigalinti ir į lietuvių tautosaką, archeologiją, heraldiką, jam tenka teirautis pas menotyrininkus, paleontologus bei kitus specialistus, kad iš daugelio šaltinių visumos galėtų susikurti tiriamo laikmečio vaizdą ir padaryti teisingas išvadas. Užsklandai – atsimintina pagrindinis istoriko dėsnis; remtis pirminiais šaltiniais, nesitenkinti vien jau žinomais duomenimis. Perkelta prasme istorija prilyginta plačiai upei, į kurią suteka daugybė intakų – pirminių šaltinių.

Toliau sesė Stravinskienė supažindino vakaronės dalyvius su prelegente – mūsų jaunosios kartos istorike dr. Rasa Joana Mazeikaite, ypač maloniai nustebindama dalyvaujančius brolius-sesės, nes Toronto viešnia yra akademikė skautė, o nuo jaunystės kasmet stovyklavusi Romuvoje. 1978 m. lankė lietuviškosios mokslo Vilniaus universitete, po to susidomėjo Lietuvos istorija, o 1987 m. pavasarį išgytas PhD iš viduramžių istorijos, apginant Fordhamo u-tete disertaciją tema: „Didysis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas“.

Gausiu plojimu sutikta prelegentė paaiškino, kad šio vakaro pašnekesys tai ištrauka iš platesnio rašinio, kuris su kitų autorių straipsniais netrukus pasirodys knyga (redaguota V. Vardžio), skirta Lietuvos krikšto sukakčiai. O šio vakaro tema – „Lietuvos religinė diploma-

„Kernavės“ tunto šeimos portretas – tuntininkių pasikeitimo sueigoje dalyvavusios kernavietės. Nuotr. Yolandos Laas

VAKARONĖ GEDIMINO LAIŠKŲ TEMOMIS

I Lietuvos krikšto sukaktuvinį srautą Chicago skautininkų, -ių Ramovė įsijungia jau antra karta: tradicinės pavasario gegužinės metu Mamūnėlės sodelyje sesės-broliai skautininkai išklaušė v.s. J. Dainausko pateiktas Lietuvos krikšto bei Jogailos vedybų politines aplinkybes, o praėjusį penktadienį (spalio 16 d.) Ramovės valdybos suruoštoje vakaronėje, vykusioje Jaunimo centro kavinėje, viešnia iš Kanados nukėlė per pusšimtį susirinkusių vakaronininkų į ke turiolikto šimtmečio pirmą pusę – Gedimino laikus.

Vakaronė atidarydama Ramovės pirm. v.s. A. Ramanaušienė apgailestavo, kad istorikė prof. dr. V. Struogienė sunegalavusi ir negalėsianti tarti pažadoto įvadinio žodelio bei pristatyti prelegentę. Šią pareigą atliko Ramovės valdybos narė s. Br. Stravinskienė, perskaitydama profesores paruoštą vakaronės įvadą, aptariantį istoriko privalumus. Gi įžanginis mintis tikrai įdomios ir ne vieną nustebinusios, kad pelnytis istoriko titulą nera taip lengva. Jei rašančiam Amerikos istoriją beveik užtenka vien anglų kalbos šaltiniams tyrinėti, tai Lietuvos praeities tyrinėtojui privalo suprasti bent rusų, gudų, lenkų ir lotynų kalbas, nes lietuviškieji šaltiniai, deja, tesiekia labai netolimus laikus. Norėdamas suprasti rūkuose slypinčią praeiti, lietuvis istorikas taip pat privalo įsigalinti ir į lietuvių tautosaką, archeologiją, heraldiką, jam tenka teirautis pas menotyrininkus, paleontologus bei kitus specialistus, kad iš daugelio šaltinių visumos galėtų susikurti tiriamo laikmečio vaizdą ir padaryti teisingas išvadas. Užsklandai – atsimintina pagrindinis istoriko dėsnis; remtis pirminiais šaltiniais, nesitenkinti vien jau žinomais duomenimis. Perkelta prasme istorija prilyginta plačiai upei, į kurią suteka daugybė intakų – pirminių šaltinių.

Toliau sesė Stravinskienė supažindino vakaronės dalyvius su prelegente – mūsų jaunosios kartos istorike dr. Rasa Joana Mazeikaite, ypač maloniai nustebindama dalyvaujančius brolius-sesės, nes Toronto viešnia yra akademikė skautė, o nuo jaunystės kasmet stovyklavusi Romuvoje. 1978 m. lankė lietuviškosios mokslo Vilniaus universitete, po to susidomėjo Lietuvos istorija, o 1987 m. pavasarį išgytas PhD iš viduramžių istorijos, apginant Fordhamo u-tete disertaciją tema: „Didysis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas“.

Gausiu plojimu sutikta prelegentė paaiškino, kad šio vakaro pašnekesys tai ištrauka iš platesnio rašinio, kuris su kitų autorių straipsniais netrukus pasirodys knyga (redaguota V. Vardžio), skirta Lietuvos krikšto sukakčiai. O šio vakaro tema – „Lietuvos religinė diploma-

tija“, kaip ją autorė interpretuoja iš DLK Gedimino laiškų, rašytų popiežiui bei į kitas Vakarų Europos valstybes.

Paskaita prasideda ana istorine akimirka, kai Lietuva buvo likusi paskutiniuoju Europos užkampiu, dar nepriėmusiu krikščionybės, o kryžiuočių ordinas vakaruose jau buvo pasiekęs Lietuvą; teko laikytis ir prieš Livonijos ordiną. Atrodė, jog Gediminas, gindamas nuo ordino, o taip pat pšedamas krikščionybę, o kryžiuočių ordinas vakaruose jau buvo pasiekęs Lietuvą; teko laikytis ir prieš Livonijos ordiną. Atrodė, jog Gediminas, gindamas nuo ordino, o taip pat pšedamas krikščionybę, o kryžiuočių ordinas vakaruose jau buvo pasiekęs Lietuvą; teko laikytis ir prieš Livonijos ordiną.

Paskaitininkė taip pat palygino DLK Gedimino laiškų interpretaciją su Tarybinės Lietuvos istoriku Juozu Jurginiu, irgi nagrinėjusiu šiuos laiškus; paskaitai pasibaigus, būta krūvos klausimų, papildymų, kuriuos pateikė visas būrys vakaronės dalyvių. O bene visų įdomiausias klausimas, kuris per šiuos sukaktuvinius metus ne sykį buvo keltas, diskutuotas, kartais net su įkaitusiais „pasišaudymais“: kuri Lietuvos krikšto data, prelegentės nuomone, turėtų būti oficiali Lietuvos krikšto data? Į šį klausimą filisterė R. Mazeikaite, turbūt kunigaikščio Gedimino laiškų įtaigauta, atsakė labai diplomatiškai: „Turėtume švesti visas lietuviškas sukaktis!“ j.t.

Paskaitininkė taip pat palygino DLK Gedimino laiškų interpretaciją su Tarybinės Lietuvos istoriku Juozu Jurginiu, irgi nagrinėjusiu šiuos laiškus; paskaitai pasibaigus, būta krūvos klausimų, papildymų, kuriuos pateikė visas būrys vakaronės dalyvių. O bene visų įdomiausias klausimas, kuris per šiuos sukaktuvinius metus ne sykį buvo keltas, diskutuotas, kartais net su įkaitusiais „pasišaudymais“: kuri Lietuvos krikšto data, prelegentės nuomone, turėtų būti oficiali Lietuvos krikšto data? Į šį klausimą filisterė R. Mazeikaite, turbūt kunigaikščio Gedimino laiškų įtaigauta, atsakė labai diplomatiškai: „Turėtume švesti visas lietuviškas sukaktis!“ j.t.

Lietuvių jūrinės skautijos šeimos atžala – būsimą ūdrytę Vaivutę Aglinskaitę ruošiasi pirmiesiems jūrinio skautavimo patyrimo egzaminams. Instruktorė mamytė, tautosakininkė Elenutė-Bradūnaitė-Aglinskienė. Nuotr. Audriaus Aglinsko

KELETAS SPALIO SUKAKČIŲ

Lietuviškasis spalvis ypač gausus rašytojais, nes šį mėnesį yra gimę Adomas Lastas, Mykolas Vaitkus, Vincas Krėvė Mickevičius, Simanas Stanevičius ir Simanas Daukantas. Iš šio sąrašo ypač įdomus yra istorikas, tautos gaivintojas S. Daukantas, gimęs 1793 spalio 28. Būdamas tik valstiečių kilmės, eidamas universiteto mokslus, jis pats pasigamino bajoriškų dokumentus, be kurių anais laikais nebuvo galima gauti diplomą.

Gausybę savo išleistų raštų Daukantas pasirašydavo įvairiais slapyvardžiais. Net ir jį labiausiai išgarsinusią knygą „Būda“ („Būdas Senovės Letuvių Kalnienu ir Žemajūiu“) Daukantas pasirašė Jokūbo Laukio slapyvardžiu.

Skautiškasis spalio kalendorius mini tris įdomesnes datas: 1930 m. Lietuvos vyriausybės buvo išleistas skautų sąjungos įstatymas, kuriuo nuo tų metų pirmos dienos iš pagrindų per-

tvarkyta LSB, pavadinant ją Lietuvos Skautų Sąjunga. Respublikos prezidentas tampa LSS šefu; jo pavaduotoju – tarybos pirmininkas.

Pirmas atkuriamasis LSS suvažiavimas išseivijoje įvyko 1945 spalio 26-28 dienomis Detmole, Vokietijoje. Dalyvavo 99 vietovių įgalioti atstovai, daugiausia sk. vyčiai.

Raginės pirmoji vadovų stovykla vyko 1946 spalio 1-12 dienomis Horneburge prie Hamburgo; vadovavo v.s. Vyt. Čepas, dalyvavo 33 kursantai.

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

Ir pabaigai dar apie vieną rašytoją: ar dar prisiminate judrių skautiškų nuotykių knygą „Gatvės berniuko nuotykius“, kurios išleista net dvi laidos? Šį įdomų jaunimui ir suaugusiems romaną parašė rašytojas Spalis (s. Romualdas Giedraitis), kuris – ar galėtų būti kitaip – yra gimęs spalio mėnesį! brolis Žū

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	---

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožiuara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4 o-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofiso)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS –
CHIRURGIJA
e132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. e0120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

e132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2e18 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0899
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet. ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val popiet

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSELIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, fex. 448-5545

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS – karūnelės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE-7-1168;
Rezid. 385-4811

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7756

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Igoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Ketverius metus „Kernavės“ tuntu sekmingai vadovavusi s. Rūta Daukienė, tuntininkės pareigas perduodama, sveikina naująją kernaviečių vadovę s. fil. Rita Penčyliene. Nuotr. Yolandos Laas

Ateizmas padarytas

VALSTYBINE RELIGIJA

Vos okupavę Lietuvą, Maskvos komunistai paskelbė, kad Bažnyčia yra atskiriama nuo valstybės. Tai nebūtų taip bloga, jeigu viskas būtų žmoniškai padaryta. Ir Amerikoje Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, tačiau čia visiškai kitokios sąlygos – religija turi pilną laisvę. Tuo tarpu okupuotoje Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, Bažnyčia yra paversta valstybe. Ten atskyrė Bažnyčia nuo valstybės, bet valstybė: neatiskyrė nuo Bažnyčios ir ji visais savo policines, kultūrinės, komunikacijos priemones vartoja prieš Bažnyčią. Ten ateizmas padarytas valstybine religija ir tam privertiamos tarnauti mokyklos, spauda, radijas, televizija ir visos valstybinės aparatas. Ateistinė propaganda yra varoma valstybės lėšomis, kurios yra surenkamos ir iš didelio procento tikinčiųjų, Bažnyčios narių.

Kas blogiausia, kad, ateizmas paverstus valstybine religija, okupantų kontroliuojama valstybė vartoja žiaurias policines priemones prieš Bažnyčios įstaičius, net ir tokias kaip kunigų seminarija. Okupantai uždarė Telsių, Vilkaviškio, Vilniaus kunigų seminarijas, o į vienintelę likusią Kauno kunigų seminariją apribojo leidžiamų priimti kandidatų skaičių. Daugelis įstojančių kandidatų visokiais būdais tiesioginiais grasinimais, prievarta prieš jų tėvų šeimas ir panašiai yra verčiami tapti KGB bendradarbiais, pranešėjais. Tai žiaurus jauno žmogaus sąžinės laužymas. Žinomi atsitikimai, kada seminarijos vadovybei paaiškėjus apie kleriko ryšius su slaptąja policija ir jam patarus seminariją apeisti, komunistinės įstaigos vartojo prievartos spaudimą prieš seminarijos vadovybę, kad tie kolaborantai būtų atgal priimami.

Okupantams komunistams svarbu ne vien išvystyti informatorių kadra, bet ir įbrukti į seminariją žmones be kunigiško pašaukimo, kad jie paskui tariamai atkristų nuo Bažnyčios ir būtų talkinami plėtimui ateizmo, paversto valstybine religija. Okupantai net nori į seminariją įgrūsti jaunuolius, kurie moraliniu atžvilgiu netinka būti kandidatais į kunigus, kad paskiau jie savo elgesiu pikintų žmones, atstumtų juos nuo Bažnyčios ir padėtų plėsti valstybiniam ateizmui. Šitie liūdni faktai yra žinomi laisvajame pasaulyje, jie labai išryškina žiaurias ir neteisingas, brutalias okupantų priemones prieš Bažnyčią. Tai tokia grubi neteisybė, kad net carų laikais okupantai rusai nedrįsdavo to išvystyti.

Okupantai komunistai šiuo atžvilgiu pralenkia caristinę spaudą. Ar naujoji vadinama „perestroikos“, „glasnost“ linija kiek inėš pagerinimo šioje srityje, dar didelis klausimas. Kol kas didelių praeidūrių nematyti. Okupantai pasilieka žiauriai nenuoseklūs ir neteisingi. Jie atskyrė Bažnyčią nuo valstybės, bet valstybės nuo Bažnyčios jie neatiskyrė, o ateizmą padarė valstybine religija, naudojama žiaurias priemonės prieš Bažnyčią.

Ir tai daroma ne vien Lietuvoje. Ukrainos katalikų Bažnyčia dar žiauriau prispausta. Net ir JAV Valstybės departamento ambasadorius Edward Rowny neseniai Philadelphiaje kalbėdamas Rotary klubo susirinkime iškėlė reikalavimą, kad Sovietų vyriausybė baigtų priešpaudą prieš Bažnyčią

Ukrainoje.

Ukrainiečiai Toronte ir Baltimorėje neseniai išleido jau antrą tomą savo knygos „Martirologijos of the Ukrainian Churches: The Ukrainian Catholic Church“. Tai dokumentinis rinkinys iš Ukrainos pogrindžio spaudos. Jį redagavo Osyp Zinkewych ir kun. Taras R. Lonchyna. Ta ukrainiečių martirologija visų pirma apims 1939-1984 metus ir bus išleista keturiais stambiais tomais, tiek daug medžiagos yra susitelkę apie komunistinę Bažnyčios priešpaudą Ukrainoje. Leidinys svarbus ir įdomus duodamais įvykius stebėsių liudininkų pareiškimais, o taip pat atsiminimais tokių stambių ukrainiečių katalikų vadų, kaip ju kardinolo Slipij ar metropolitito Šeptickio sekretoriaus kun. Ireniejaus Hotra.

Laikraštis „The Ukrainian Weekly“ skelbia apie tris sąžinės kalinius, mirusius sovietiniuose kalinimuose. Ukrainietė Uljana Germaniuk, 53 m., mirė liepos 3 d. vos išleista iš kalinimo. Ji buvo žmogaus teisių komiteto narė, baptistų tikybos. Buvo kalinta lagery netoli Charkovo. Lagery mirė pentakostalistų tikybos vėras Semon Tkachenko, 43 m., už religinę veiklą nuteistas kalėti 10 metų. Estijos sostinėje mirė komunistų priešpaudą kentėjęs katalikų kunigas Mykolas Krumpas. Mirė liepos 14 d., sulaukęs 64 m. amžiaus. Tai buvo vienintelis katalikų kunigas, dabavėsis parapijoje Taline. Estijos vyskupijoje prieš karą buvo šešios katalikų parapijos, o paskutiniuo metu buvo belikusi tik ta viena Talline.

Chicagoje latvių leidžiamas informacijų biuletinis „Chicago Latvian Newsletter“ savo numeryje spalio mėnesį pranešė, kaip neseniai nukentėjo trys latvių dvasininkai. Grupę jų bandė pasinaudoti „glasnost“ skelbiama laisvėjimo politika ir rezultatai buvo tokie, kad tie trys liuteronų Bažnyčios dvasininkai buvo nubausti: Evangelikų liuteronų konsistorija, kontroliuojama komunistų, rugpjūčio mėnesį pašalino iš seminarijos rektorius posto kun. dr. Robertą Akmentinš, kunigui Modris Plate buvo uždraustas eiti bet kokios kunigiškos pareigos, o kun. Aivars Beimanis pašalintas iš profesoriaus pareigų seminarijoje. Visi tie trys latvių liuteronų kunigai buvo nariai naujai sudaryto Krikščionių atgimimo ir atsinaujinimo sąjūdžio.

Lietuvos katalikų ir mūsų dvasininkų priešpauda mums gerai žinoma. Čia kaip tik norėjome suminėti, kad tas pats darosi ir mūsų kaimyninės tautos, Sovietų okupacijoje virtusiose Maskvos kolonijomis. Tai vis padariniai jų politikos ateizmą padaryti valstybine religija, o Bažnyčias laikyti valstybės vergijose, nors melagingai skelbiant, kad Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir laisva.

Prieš tai protesto balsai stiprūs ne vien laisvame pasaulyje, bet ir komunistų kontroliuojamose kraštuose. Lenkų dienraštis „Dziennik Związkowy“ savo spalio 12 d. numeryje išspausdino ištraukas iš Lenkijos pramo kardinolo Glemp naujojo laiško, kuriame jis pabrėžė: „Marksistinė valstybė turi suprasti, kad žmonės negales pakelti nuolatinio ateistinės propagandos spaudimo“, ypač, kad ta linija yra taip neteisinga, diktatoriška, varžanti žmonių sąžinės laisvę, vartojanti policines priemones šventų įsitikinimų srityje.

Juoz. Pr.

PAL. J. MATULAIČIO MINTIS SOCIALINIAM KLAUSIME

Kad pažintume vedamąją Matulaičio galvosenos mintį, palikime nuosaly jo tolimesnę žmonių ekonominių apraiškų apžvalgą, o susitelkime prie keleto klausimų, kurių atsakymo paieškoms šioje studijoje. Ir taip mums kyla klausimas, kaip Matulaitis žiūri į socialinio klausimo sąryšį su žmogaus pažanga, su mokslu ir su kultūra. Jo požiūris į šiuos santykius labiau atidengs jo dvasią.

V. BAGDANAČIUS, MIC

institucijas, kuriose žmonės rasdavo savo gyvenimui globos ir atspirties (340 p.).

Kai kas socialinį klausimą laiko kilus iš to, kad, išsigalėjus visuomenėse materialistinėms pažiūroms, daug žmonių atsiraukė nuo krikščioniško tikėjimo ir jo dorovės (341 p.). Matulaitis taip į šį klausimą nežiūri. Jis nemano, kad socialinis klausimas išnyktų, jei visi laikytųsi Dešimt Dievo įsakymų. „Visai negalima sakyti, kad socialinis klausimas yra tik vien tikybės klausimas“ (342 p.).

Matulaitis yra giliai pasisavinęs mintį, kad žmonių susipratimas auga ir pagal tai jų reikalai mainosi (345 p.). Iš to jis daro dorinę išvadą, kad socialinių reikalų apeidimas nebūtų pateisinamas dalykas humanistiniu atžvilgiu.

Jis vis grįžta prie fakto, kad socialinis klausimas nekyla tarp visai neapsišvietusių darbininkų. Jis kyla „tarp darbininkų aukščiausiai pakilusių, labiau susipratusių ir apsišvietusių ir sulyginti geriau apmokamų...“ Ir moterų klausimas nekyla tarp neapsišvietusių moterų. „Ne vargdienės tarnaitės, ne prastos kaimų ir sodžių mergaitės darbininkės, o tik moterys inteligentės, labiausiai apsišvietusios ir susipratusių pirmutinės pakelė balsą“ (346 p.).

Baigdamas Matulaitis kviečia lietuvius pažinti ir suprasti „Lietuvos socialinį gyvenimą, jos reikalus, jos vargus ir bėdas, visą jos stovį“ (349-350 p.).

Į socialinio klausimo kilimą Matulaitis žiūri ne kaip į žmogaus blogumo apraišką, bet kaip į jo pažangos išdava. „Šių dienų socialinį klausimą galima pavadinti pažangos išdava“ (338 p.). Matulaitis pabrėžia, kad dėl to jis nesutinka ir socialinį klausimą žiūrėti kaip vien į duonos pagaminimo klausimą. Ir beiniant žmonių pažangos keliu, kaip kilo, taip ir kils visada visokie nauji socialiniai klausimai“ (t.p.).

Į šį Matulaičio požiūrį reikia žiūrėti kaip į tokį jo pasisakymą, kurio pilnos prasmės jis nesuprato. Jam socialinio klausimo kilimas ir žmogaus pažanga turi gilų sąryšį. Tai liudija ir tai, kad net į prancūzų revoliuciją jis sugeba žiūrėti kaip į pažangos apraišką. Ši revoliucija sugrovė daug nereikalingų institucijų, nors ji sugrovė ir kai kurias naudingas

kur nėra kultūrinės pažangos, kaip Turkiijoje ir Kinijoje, nekyla ir socialinis klausimas. Sąryšis tarp kultūros ir socialinio klausimo kilimo Matulaičiui yra aiškus ne tik tautos, bet ir atskiruose asmenyse. Tik kultūriškai išprusę darbininkai ir tie, kurie yra geriau apmokami sugeba kelti socialinius klausimus (346 p.).

Į socialinį klausimą Matulaitis žiūri ne tik kaip į duonos klausimą, bet ir kaip į kultūros klausimą (347 p.). Jis dėl to supranta, kad Lietuvos ūkininkui socialinis klausimas nekyla, nes jis valgo tik duoną ir nebalintus barščius, tačiau jis kyla miesto darbininkui dėl to, kad jis neturi už ką nusipirkti mėsos (346 p.).

Ryšys tarp kultūros ir socialinio klausimo Jurgiu

LIETUVIŠKOS SPAUDOS BENDRADARBO STIPENDIJA

Tesinys iš šeštadienio „Draugo“ (1987.X.17) 7 psl.

Gailė Radvenytė

Baigiau Lituanistinės mokyklos 12-kos metų kursą ir mokytojų kursų. Šią vasarą lankiau Lituanistikos seminarą Lemonte. Perteitis mokslo metais buvau šv. Kazimiero Lituanistinės šeštadieninės mokyklos 7-to skyriaus auklėtoja, lietuvių kalbos mokytoja ir priešdaržinio amžiaus vaikų (Kiškučių) mokytoja. Esu mokiusi pirmą skyrį ir buvusi vyresniųjų klasių lietuvių kalbos mokytojos padėjėja. Ateinančiais metais būsiu ketvirtą skyriaus mokytoja ir auklėtoja.

Esu buvusi Los Angeles Moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė ir Studentų ateitininkų draugovės korespondentė. Esu stovyklavusi ir vadovavusi ateitininkų stovyklose Kalifornijoje, Neringoje ir Dainavoje. Esu vyresnė skautė, Palangos tunto komendantė. Esu stovyklavusi ir vadovavusi skautų stovyklose Kalifornijoje, Kanadoje ir Rake (Michigan). Ateinančiais metais vadovausiu Los Angeles prityrusių skautų draugovei.

Priklausiu „Spindulio“ jaunimo ansambliui, parapijos chorui ir Los Angeles mergaičių oktetui „Gintarėms“. Esu šv. Kazimiero parapijos Mišų skaitytoja. Dažnai rašau į spaudą. Mano

Matulaičiui yra esminis. „Reikalų priešingumas tarp luomų ir sluoksnių gali būti didesnis negu dabar yra; bet jei visuomenė nebus susipratusi ir pakilusi ant atsakančio kultūros laipsnio, socialinis klausimas nekils“ (344 p.). Iš to Matulaitis daro formalią išvadą, apie socialinio klausimo ryšį su kultūra: „Būtiniausias, formalios to klausimo (socialinio) priežasties reikia ieškoti kultūros srityje“ (343 p.).

Matulaitis iš to daro ir priešingą išvadą. Į kultūrą jis nežiūri kaip į vertybę savyje, jei ji yra atsietą nuo socialinio klausimo. „Neužtenka, kad kultūros lobiai būtų didingi, bet dar reikia, kad civilizacijos vaisiai būtų kuo plačiausiai minioms prieinami“ (329 p.). Matulaičio kultūrą tenka imti kartu su jo rūpeščiu žmogaus saugumu. Kol žmogus nėra saugus dėl savo ar savo šeimos gyvenimo, žinoma, negalima tikėtis, kad jis kurtų kultūrą.

straipsniai pasirodė „Drauge“, „Ateityje“, „Skautų Aide“, „Laiškuose Lietuviams“. Esu Žurnalistų sąjungos narė.

Dalyvavau V-ame Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese 1983 metais. Atstovausiu Los Angeles lietuvių jaunimą VI-ame kongrese Australijoje.

Esu Los Angeles Lietuvių jaunimo sąjungos vicepirmininkė ir „Plunksnos“ aplinkraščio redakcijos narė.

Lankau University of California – Los Angeles (UCLA), kur studijuoju psichologiją. Priklausiu UCLA Lietuvių studentų sąjungai.

Mėgstu rašyti poeziją, veiklos aprašymus spaudai ir laiškus draugams, gyvenantiems tolimose miestuose. Dažnai praleidžiu ištisas vasaras atostogas įvairiose lietuvių jaunimo stovyklose. Taip pat mėgstu slidinėti, lošti tinklinį ir dalyvauti imtynėse. Visų labiausia, mėgstu dainuoti.

Darius Suziedelis

Dažnai tenka girdėti iš žmogaus, kai būna jis paprašytas „šį bei tą“ apie save papasakoti, kad jam „baisiai sunku“, arba paprasčiau, „negalū“. Žinoma, girtis savo pasiekimais ir gėdytis nesėkmėmis ne vienam nėra lengva. Man tačiau tai nėra problema. Mat, mano lietuviškas gyvenimas prasidėjo tik prieš ketverius metus. Kas gi tokio baisaus galėjo atsitikti per tokį

trumpą laiką? Kas prieš tai įvyko lietuviui skaitytojui nei įdomu, nei svarbu. Gimiau kaip ir visi, ir iki 1983 metų buvau tipingas amerikietis jaunuolis, neišsiskiriantis iš didelės mišios. Taigi, belieka mano mieliems skaitytojams tik trumpai apibūdinti dar trumpesni laikotarpį.

Šiuo laiku studijuoju politinius mokslus Katalikų universitete, Washingtone. Ši rudenį pradėsiu jau trečią kursą. Ateity norėsiu dirbti JAV diplomatinėje tarnyboje.

Lietuvišką savo gyvenimo dalį pradėjau kelione į Vasario 16-tos gimnaziją, Vokietijoje. Iš pradžių traukė tik Europa ir jos gražumas. Apie lietuvių nei negalvojau ir, turiau prapažinti, tą pirmą naktį senoje gimnazijos pilyje beveik ir užsibaigė mano noras „atrasti savo šaknis“. Visai rimtai svarščiau pirmu rytdienos skrydžiu grįžti į šilts namelius. Tačiau likimas lėmė man likti gimnazijoje ir likti lietuviu. Pamilau aš tą mažą vokišką kaimelį, seną Rennhoffo pilį, ir daugiausia, lietuvius ir jų tautą.

Pasilikau Vasario 16-tos gimnazijoje dvejus metus; susipažinau su jaunimu iš viso pasaulio ir grįžau praturtėjęs naujai pajutu tautiškumu, naujais draugais ir brangiais prisiminimais.

Sugrįžęs į Washingtoną nustebinau jame gyvenančius lietuvius kai įsijungia ir jų veikla. Turiau vel kai ką prisipažinti; ilgėčiau Vokietijos lietuvių gyvenimo ir galvoju, kad niekad Amerikos lietuvių man nebus prie širdies.

Šiandien pamilau ir tą savo mažąją koloniją, ir šiom dienom manau turiu dvi „tautybes“: lietuvių ir Washingtono! Turiau perspekti skaitytojus, kad ateinančiuose mano straipsniuose pastebėsite stiprų prisirišimą savo miestui. Lietuvių čia gal mažai, tačiau mūsų veikla šių dienų lietuviškai išsivijai yra ypatingai svarbi.

Turiu tik vieną užsiėmimą: keliavimas. Kiek galima stengiuosi pažinti marga pasaulį, ypatingai lietuvius jame. Per savo keliones esu pastebėjęs, kad, nežiūrint to, kad jaunimas, šneka įvairiom kalbom, lietuvis liks lietuviu jei jis tikrai myli savo žemę. Tikiuos daugiau susipažinti su išsisklaidžiusiais savo tautiečiais, nuvykęs Australijon į Jaunimo kongresą.

O kitoms savo mintims bei kitiems patyrimams leisiu paaiškėti per sekantį pusmetį išspausdintuose straipsniuose.

sekama, primenant paukščių kūlbejimą. Ir tikrai per tą koncertų eilę mes ne tik pripratome prie kinietiškos muzikos, bet ją ir pamėgom, namo parvažiamom persipirkę kinietišku garsiniu juosteliu.

Esu įsitikinęs, kad orientalių ausys yra anatomiskai kitaip sudėtos negu mūsų. Vakaruose muzikos entuziastai moka didelių pinigų, kad tik ju garsia kalbis perduotų žemus tonus. 100 decibalių dar negana, reikia 50, nors tokios tonų užtikis nebent tik garlavio sirenoj. Kinietiška muzika, spėčiau, turbūt prasi-deda nuo 1000 decibalių ribos, bosinių tonų visai neišgirsi.

Vienam koncerte Suzhou muzikantai parodė, kad, jeigu jie nori, tai gali ir vakarietišką muziką apvaldyti. Visas koncertas buvo kinietiškas, bet priešpaskutiniam numeriui išėjo mažytė kinietukė su labai dideliu akordeonu. Kai ji atsėdė, tai jos tik akys vos matėsi iš už akordeono. Užgrojo ji „Cumparsita“ ir taip gražiai su tikru ispanišku stiliumi, kad mes jai sukėlem audringas ovacijas. Pačiam galui solistas, orkestro palydimas, padainavo „O Sole Mio“. Solistas, tenoras, buvo puikus, tikty bet kokioje Europos ar Amerikos operoje.

Sanhajų ir Bejingė matėm baletinius spektaklius. Nebuvo tai klasiškas baletas, Petipa stiliaus, kokį mes esam ipratę matyti. Nebuvo jame šilkinų batukų, nei tutu sjonėlių. Tai buvo pantomiminis spektaklis paremtas išraiškos šokių su gera akrobatikos priemais. Įtariu, kad tas žanras išsivystė rusų itakoję. 1940 metais okupacijos pradžioje Kauno teatre rusai pastatė jų reprezentacinį baletą „Raudonąją aguoną“. Eja ir aš jos žiūrėti, ilgai eilę prastovėjęs dėl galioninių bilietų. Dabar, po 43 metų, žiūrinamas Sanhajų „Karinko dukterį“, prisimenu „Aguoną“, – abiejų veikalų stilius buvo visiškai vienodas. Ak, juk „Aguona“ ir vaidavo Kinijos gyvenimą.

(Bus daugiau)

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

14

Šis vaizdas man įstrigo į atmintį giliau negu bet koks kitas Kinijos patyrimas ir, grįžęs į Vakarų pasaulį, jis man simbolizavo visą Kiniją. Daug veliau skaitydamas F. Braudel knyga „The Structures of Everyday Life“ užtikau tokį Kinijos aprašymą: 1735 m. vienuolis Du Halde rašė: „Pekino gatvės buvo užpildytos nesuskaitoma daugybe žmonių, susikimšimą didino nuostabus skaičius arklių, mulų, asilų, kupranugarių, vežimų, nešamų kėdžių. Daugybė grupių po šimtą ar du šimtus žmonių buvo apstojusios akrobatas, dainininkus, magikus, ateities regėtojus, pasakų sakytojus, net ir apgavikus, pardavinėjančius ir giriančius savo beverčius vaistus“.

O vienas ispanas šitaip apibūdino žmonių susikimšimą Kinijos gatvėse 1577 metais: „Jei mesi ant jų kukurūzo grūdą, jis nenukris ant žemės“.

Grūdo palyginimas tinka ir dabar, tačiau Kinijos gatvėse nebėra klegančių ir besijuokiančių kiniečių, liko tik tyli, vienspalvė, pamažu nežinia kur slenkanti masė.

Per visą Kiniją beveik kasdien mane brūžindavo grupinės kelionės varžtai, tačiau vakarais aš daug sykių džiaugiausi, kad keliauju su grupe. Kiniečiai didžiavosi savo teatrais ir kiekvienam mieste, išskyrus

Kantoną, vakare mus veždavo į teatrinius pasirodymus. Spektakliai buvo specialiai mums, visi žiūrovai buvo vakariečiai bei japonai turistai. Suzhou ir Houghzhou matėm šiuos – po truputį šokių, dainų bei muzikos kinietiškais instrumentais. Niekur nerodė tradicinės kiniečių operos, jos truputį teko matyti Hong Konge ankstyvesnėse kelionėse. Tradicinė opera vakariečiui yra beveik neprieinama, jos aš klausiausi tik apie valandą. Scena spalvinga, artistų rūbai gražūs, margi, bet veiksmo – jokio. Dainavimas rečitavinis. Jei melodija yra, ji vakarietiškai ausiai sunku sekti. Kas kelios minutės muzika pavirsta į azartišką būgnavimą, per kurį artistai stovi sustingę vietoj. Vienos kinietiškos operos man užteko.

Matyti taip galvojo ir Bejingio pareigūnai, nustatinėję ką mes turime žiūrėti. Mums rodomos programos buvo tikrai įdomios ir pritaikytos vakarietiškam skoniui. Pranešėjos ir dainininkės išlėmėdavo į sceną gludžiom, prie šlaunies perskelptom suknelėm, muzikantai su juodais kostiumais, nors kartais ir tautiškais rūbais. Ypač įdomūs buvo šokiai, skirtingi nuo bet kokių šokių, iki šiol matyti. Daug matėm tautinių šokių, bet kai kuriuos šokių grakščios merginos šoko taip, kad matėsi, jog šokio tikslas buvo suvilioti kokį nors mandarimą.

Kinietiški muzikos instrumentai tik iš tolo panašėjo į vakarietiškus. Turėjo jie smuiką tik su išpjautu pilvu. Turėjo lyg ir kankles, tik jau labai nuaukusias, ant kelių tokių neišlaikysi, reikia stalo. Iš pučiamųjų vyravo visokio ilgio fleitos ir klarnetai. Ir žinoma visokių cimbolų rinkinys.

Houghzhou koncerte išėjo kinietis solo su tokia trumpa fleituke, kad būtų delne sutilpus. Pūtė jis ją, kad atrodė jam akys iš kaktos išsprętos, o garsas buvo kaip policijos švilpuko. Tačiau nesakėčiau, kad būtų buvę nemalonu klausyti. Melodija buvo įdomi, lengvai

PAKANTA BENDRAVIME

J. DAUKUS

Ilgose gyvenimo istorijoje tarpusavyje žmonių bei tautų bendravimas buvo ir yra vienas iš svarbiausių reiškinų. Be bendravimo neįmanoma jokia žmonių veikla. Bendraujant išryškėja tikrasis žmogaus santykis su kitu žmogumi, atsiskleidžia jo dvasinis pasaulis, išryškėja charakteris. Bendravimas nėra vien paprastas žmonių suartėjimas. Jis yra tarsi žaizdras, kuriame nulydomos žmonių pažiūros ir įsitikinimai, grūdinami charakteriai, permamos ir kuriamos vertybės.

Sparčiai augant žmonių bendram išprusimui, gerokai atsiliko jų dorovinė kultūra. Nereikia didelių sociologinių tyrimų, kad pastebėtum, kokie šiandien kartais įtempti daugelio žmonių tarpusavyje santykiai. Menka bendravimo kultūra slepia žmonių santykius, aptemdo jų gyvenimą. Dar daugiau — atsilikimas šioje srityje ardo organizacijų veiklą, sunkina darbą, sekina žmonių dvasinę sveikatą.

Gyvenime žmogui tenka susidurti su įvairiais sunkumais, patirti nemalonumų. Daugelio sunkumų ir kančių žmogus negali išvengti. Visa tai jam belieka priimti kaip neišvengiamą būtinumą ir iškentėti.

Jeigu visus tokius sunkumus sugebama santūriai išverti, išsiugdoma kantrybė. Kantrybės — svarbi žmogaus charakterio savybė, rodanti valingumą, gebėjimą valdyti savo jausmus. Kantrybės žmogus išmoka daugiausia ištvėrdamas tai, ko jis negali išvengti ar pašalinti, kas ne nuo jo priklauso. Pakanta reiškia jau naują kantrybės formą, kada žmogus ištvėria jam nepriimtinius ir nemalonus reiškinius laisvai apsisprendamas. Kantrybė daugiausia apima fizinio pobūdžio dalykus (negalavimai, ligos ir t.t.), o pakanta atgręžta į kitą žmogų, jo pažiūras, įsitikinimus, skoni, įpročius, į dorinio pobūdžio reiškinius. Vadinasi, pakanta iš esmės yra dorinė savoka, apimanti dvasinio pobūdžio reiškinius, žmonių tarpusavyje santykius, bendravimą. Bendraujant tenka susidurti su skirtingu, net priešingu pažiūrų ir įsitikinimų, charakterių bei įpročių žmonių. Pakanta neleidžia tokius žmones smerkti, neapkeisti, iš anksto priešikais prieš juos nusistatyti vien todėl, kad pastarieji nepanašūs į mus, kitaip galvoja ir elgiasi.

Pakanta pirmiausia ir reikalauja įveikti išankstinį nusistatymą. Žmonėse yra paplitęs požiūris: savi ir svetimi. Geri tik savi, svetimi visada blogi. Toks kitų vertinimas remiasi savo paties masteliu, pripažintam gerumo ir neklystamumo savybė tik sau ir saviesiems. Pakanta šį ribotumą įveikia. Ji

neleidžia savo paties pažiūras, įsitikinimus, skonį, įpročius laikyti kitų vertinimo mastu.

Pakanta nereikalauja susitaikyti su svetimomis pažiūromis bei įsitikinimais, nekritiškai jas priimti, išsižadant savų. Būdami pakantūs kitų pažiūroms ir įsitikinimams, įpročiams ir skoniams, pasiliekame sau teisę tas pažiūras kritiškai vertinti. Tuo būdu pakanta verčia mus ieškoti pokalbio su kitu žmogumi, gilintis į jo pasaulį, suprasti svetimą padėtį.

Nepagrįstai kai kas mano, kad pakantumas ir atlidumas tarytum reiskia principingumo stoka. Dažnai būna kaip tik priešingai: neprincipingumu pasižymi nepakantūs žmonės.

Vadinasi, pakanta reikalauja sugebėjimo pažinti ir suprasti kitą žmogų jį nesavanaudiškai vertinti. Pažiūrų ir įsitikinimų siaurumas, vienpusiškumas ir nekritiškumas, dorinis ir idejinis sustabarėjimas neišvengiamai sukelia nesantaiką ir neapykantą.

Pakanta nereikia susitaikymo su viskuo, su kuo susiduriame gyvenime. Ji nėra ir kažkokia visuotinio atlidumo ir nesipriešinimo blogiui idėja.

Pakanta neišvengiamai anapus gėrio ribų, nesulygina gėrio su blogiu. Jei visuomenėje paplinta blogis, kalta ne pakanta. Ji visada yra gėrio pusėje. Tokia jos esmė. Nuomonių, pažiūrų idėjų atžvilgiu pakantos ribos yra žymiai platesnės. Juk tiesos ir gėrio pažinimas nėra jau toks paprastas ir lengvas dalykas. Jis pasiekiamas susiduriant skirtingoms nuomonėms diskusijose bei svarstymuose. Viena svarbiausių pakantos sąlygų — tai pripažinimas laisvės kiekvienam reikšti savas nuomones ir pažiūras, nors jos būtų kai kam ir nepriimtinos arba net klaidingos. Jeigu tokios laisvės nėra, tai apie pakantą negali būti kalbos.

Žinoma, tai visai nereikia, kad, pripažindami teisę turėti skirtingas nuomones ir pažiūras bei laisvę nevaržomai jas viešai išreikšti, turime gerbti klaidingas nuomones ir pažiūras. Gerbti reikia ne klaidingas pažiūras, bet pačia teise turėti kitokias pažiūras negu mūsų.

Su klaidingomis pažiūromis reikia polemizuoti, jas kritiškai vertinti. Bet ir vel čia svarbu pabrėžti, kad pakanta kovoje su klaidingomis pažiūromis pirmenybę duoda ne išorinėms fizinėms baudmėms ar draudimams, bet argumentams.

Taigi pažiūrų ir įsitikinimų visai negalima uždrausti. Klaidingos pažiūros įveikiamos ne draudimais, bet argumentais. Tik prieš nemoralius poelgius jau reikalingi draudimai ir baudmės.

„Judodo kaspino“ demonstracijose rugpjūčio 23 d. Chicagoje prie Washingtono paminklo dalis dalyvių.

BOSTONO ŽINIOS

VILNIAUS DIENA

Spalio 11 d. laidoje Laisvės Varpas savo programos dalį skyrė Vilniaus dienai. Įvadiniamie žodyje pažymėta, kad spalio 9-oji net po daugelio metų lieka lyg simboliu tos grėsės, kurią Lietuvai sudaro kaimynai nepagrįstomis pretenzijomis prieš mūsų sostinę. Šiuo metu ne tik lenkai yra linkę Vilnių laikyti Lenkijos dalimi, bet ir okupantas vaizduoja jį, kaip internacionalų miestą, iškeldamas ypač rusiškąjį elementą. Tuo reikalu plačiau pasisakė Bronys Raila vienoje savo kalbų per Laisvės radiją į okupuotą Lietuvą. Toji kalba pavadinta „Kieno Vilnius ir kokia jo kultūra?“ Ji įjungta į taisy. Joje nurodoma, kaip rusų dramatos teatro aktoriai ir kiti menininkai iškeliami Lietuvos meno atstovais, jos nusipelnusių menininkais.

Perpinant tolimesnę žodinę programą muzika Vilniaus tema, įjungta sol. Elena Saulevičiūtė su simfoniniu orkestru, kuri atliko Balio Dvariono kūrinių apie Vilnių, išreiškiantį lietuvių meilę jam ir jo ilgėjimą.

Perėjus prie lenkų tebeuoselejamų pretenzijų į Vilnių, pažymėta, kad tos pretenzijos būtų gerokai susilpnintos, jei Vilniaus arkivyskupija būtų įjungta iš Lenkijos bažnytinės provincijos ir įjungta į Lietuvos bažnytinę provinciją. Šiuo klausimu perduotos ištraukos iš Algimanto Gurecko straipsnio, kurį paskelbė „Pasaulio lietuvis“ paskutiniame savo numeryje. Tai įdomus, labai gerai argumentuotas straipsnis, kuriuo įrodoma, kad mes turime pagrindo prašyti popiežių atsižvelgti į lietuvių tautos pageidavimus. Toks prašymas neturi nieko bendro su Lietuvos okupacijos pripažinimu, kaip kartais aiškinama. Žinant

popiežiui reiskiamą lietuvių tautos dėkingumą už jo palankumą Lietuvai kitais reikalais, yra pagrindo tikėtis, kad bus rastas teisingas sprendimas šiuo lietuviams labai aktuali klausimu.

Pateikiant mūsų liaudies kūrybos pavyzdį Vilniaus tema, speciali programos dalis užsklesta Algirdo Kačausko vesto „Rūtos“ ansamblio daina „Vilniaus kalneliai, sveikiname jus“.

LITERATŪROS VAKARAS

Spalio 3 d. 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos antro aukšto salėje įvyko susitikimas su literatūros kritiku Vytautu Kubiliumi ir poete Judita Vaičiūnaitė — abudu iš Lietuvos. Vakara atidarė dr. Eduardas Kaminskas, o jį pravedė rašytojas Antanas Gustaitis. Kritikas Vytautas Kubilius kalbėjo įvairiais literatūros reikalais ir atsakinėjo į iškeltus klausimus, o poetė Judita Vaičiūnaitė paskaitė pluoštą savo poezijos, kuri yra labai įvairi temų ir nuotaikų požiūriu. Kaip žinoma, Vytautas Kubilius yra iškiliausias literatūros kritikas, o Judita Vaičiūnaitė — viena iš stipriausių poetų dabartinėje Lietuvoje.

Vakaras nebuvo viešai skelbiamas. Jo dalyviai buvo sukviesti privačiai žodžiu, telefonais ar raštiškais kvietimais, kuriuose nenurodyta, kas jį organizavo. Kvietimai pasirašyti bendra forma „Rengėjai“.

NAUJI PERSITVARKYMAI

Spalio 6 d. įvyko So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos narių nepaprastas susirinkimas, kuriame nutarta: 1. Įgalinti valdybą pasirašyti su Welfare departamentu sutartį dėl d-jos

pirmo ir antro aukšto išnuomavimo su sąlyga, jei miesto administracija sutiks duoti leidimą įrengti tose namo dalyse istaigas, o taip pat, jei bus gauta banko paskola, reikalinga namo pertvarkymui. 2. Pavesti valdybai rūpintis namo remontui reikalingos paskolos gavimu. 3. Pakelti nario mokeskį nuo 5 dol. iki 10 dolerių, o nariams veteranams, išbuvusiesiems d-jos nariais 25-rius metus, įvesti 5 dol. mokeskį metams.

AKT. H. KAČINSKO MIRTIES SUKAKTIS

Rugsėjo 28 d. sukako vieneri metai, kai Floridoje mirė akt. Henrikas Kačinskas, anksčiau gyvenęs ir vaidinęs Bostone. Tos sukakties pagrindu lapkričio 1 d., sekmadienį, 10 val. 15 min. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone bus atšaujamos šv. Mišios už aktorius Henriko Kačinsko sielą. Mišių metu gros Jeronimo Kačinsko suorganizuotas trio, kuriame dalyvaus Bostono lietuviams jau pažįstama lietuvaite smuikininkė Linda Veleckytė. Trio atliks to įvykio progai atitinkamus kūrinius. Vienas jų, skirtas pradžiai, bus atliktas dar prieš Mišias.

RENGINIAI

Lapkričio 1 d. 10 val. 15 minučių ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone bus atšaujamos šv. Mišios už akt. Henriko Kačinsko sielą jo mirties metinių sukakties proga.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje rengiamas Bostono aukštesniosios liuanistikos mokyklos vakaras, kuriame programą atliks jaunimo suorganizuotas lengvos muzikos vienetas „Serenada“ iš Toronto, Kanados.

CLASSIFIED GUIDE

FOR SALE

Parduodami šaldytuvai, oro vėsintuvai, virtuvės ir valg. kamb. stalai, 2 kilimai, 2 komodos, pečius, oro drėkintuvai, 2 šilti paltai (vyr. ir mot.). Skambinti 737-6245

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pagmus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937

Elektros ir namų apšildymo sistemų patalysimai.
Vytautas Taras

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINA* IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-8624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

NAMŲ APŠILDYMAS

Išvalau, taisy visų rūšių šildymų pečius ir „space heaters“. Turiu visas atsargines dalis.
A. BANYS
447-8806

FOR RENT

69 ir Rockwell — išnuom. suaugusiems 3 1/2 kamb. butas: 1 mieg., apšildomas, šaldytuvai ir virinimui pečius, 2-tram aukšte — nuoma \$300 plus mėn. užstatas.
434-7981

Vicinity MIDWAY Airport
4 room apt. — enclosed porch, refr. & stove optional, heat & util. incl. — \$350. Phone Algird 8 am to 6 pm
582-8233 after 7 pm 585-3541.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREITIR-SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoji apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteit pas.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

LOW TAX HOME IN OAK LAWN

4 bdr.: custom built. 1 block from St. Catherine. Plaster walls, all oak flrs & wdwk. New roof, alum. gutters & soffit. Hot wtr ht, a/c, full din rm & bsmt, 2 c gar. By owner. \$139,000. 423-6786
CALL IN ENGLISH.

8100 S. Roberts Rd. — For sale by owner property and building: lot size 125' frontage by 195'; bldg 8,000 sq. ft.; restaurant equipment available — price \$275,000. Call 425-7200 or 445-0859

PRIME REAL ESTATE 460-0880

Galim JUMS patarnauti Chicagoje ir visuose pietvakariniuose priemiestiuose. Ypač Lemonte ir Homer Township
PRIME REAL ESTATE agentai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!

Linas Gylis
Algis Lieponis
G. Petras Lieponis
Bronius Nalnis
Rūta Sušinskienė
Neapmokamai įkainuojam namus
SKAMBINKIT PRIME REAL ESTATE 460-0880

HELP WANTED

Ieškoma
GAILESTINGOJI SESUO (R.N.)
Dirbti naktnimis Matulacio namuose. Geras atlyginimas ir galimybė gyventi vietoje. Kreiptis: Sesuo Bernadeta, Matulacio Nursing Home, Thunder Rd., Putnam, Ct. 06260 arba tel. 203-928-7976.

LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS

STASYS YLA

Ilustravo dailininkė— ZITA SODEKIENĖ ir IRENA MITKUTĖ

182 psl., didelio formato, kietais viršeliais su aplanku. Liuksusinis leidinys. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Spaudė Morkūno spaustuvejė.

Šis leidinys skirtas šeimų tradicijoms, kurios yra turtingiausios ir reikšmingiausios visose šiuo tautų kultūrose. Čia apsiribojama šeimoms kūrime vyksmais, pradėtam nuo pažinties, einant prie sutarties ir santuokos, baigiant santuokiniu vaisiumi — kūdikiu bei jo ugdymu.

Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 8% valst. mokesčio.

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA. II dalis

Šioje V-to t. II-je dalyje aprašyta Vilniaus arkivyskupijos istorinė ir jos dabartinė padėtis; sprendžiama Bažnytinės provincijos priklausomybė kitoms valstybėms, santykiai su lenkais. Čia aprašomos ne tik dabartinės Lietuvos, bet ir sovietinėje Gudijoje administruojamos bažnyčios, paminklai, vyskupai, valdytojai, kunigai...

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. 592 psl. 763 ilustr., kieti viršeliai, gerai paruoštas leidinys. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos leidykla (Lithuanian Library Press). Tekstą rinko Draugo spaustuvejė. Atspausdino Morkūno spaustuvejė. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai moka \$24.00

BRONIUS KVIKLYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

CHURCHES OF LITHUANIA

Vilniaus arkivyskupija II

Lilė Stelmokienė su akordeonu linksmina vaikučius.

Midland Federal Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Dr. Juozas Kazickas iš New Yorko vadovaus Lietuvių Fondo sukaktuviniam pokylyiui.

LIETUVIŲ FONDO SUKAKČIAI ARTĖJANT

A. JUODVALKIS

Lietuvių Fondo vadovybė kruopščiai ruošiasi paminėti sidabrinę veiklos sukaktį ir pagerbti Lietuvių fondo kūrėjus bei steigėjus. Jubiliejinis Lietuvių Fondo pokylys bus spalio 31 d. puošniose Martini salėse. Programa įvairi ir įdomi: kokteiliai, invokacija, vakarienė, žmonių įteikimas, solistė Birutė Vizgirdienė, studentams stipendijų įteikimas ir šokiai. Laikas apskaičiuotas ir vakaro vedėjui dr. Juozui Kazickui suteiktos „diktatoriaus“ teisės tvarkyti programą, kad neišeitų iš nustatytų rėmų ir būtų išlaikytas balansas tarp žodinės, dainuotinės ir pramoginės dalies.

Lietuvių Fondo vadovybė įsidabrinę sukakties minėjimą įtraukė asmenis, gyvenančius šio krašto priešinguose pakraščiuose – prie Pacifiko ir Atlanto. Solistė Birutė Vizgirdienė atskrenda iš Los Angeles ir savo talentą skiria Lietuvių Fondo sukakties sėkmingsniam minėjimui. Ekonomistas dr. Juozas Kazickas atvyksta iš didžiojo New Yorko, kuriame yra pasaulinis centras aukso, pinigų, akcijų ir kitų ekonominių gėrybių. Čia vyksta ekonominės varžybos ir turtų grobimas, čia vieni praturtėja, o kiti nuskursta, čia keroja kerštas ir meilė, pasiaukojimas ir žmogžudystės. Čia praeitą savaitę braskėjo akcijų birža, sukeldama ekonominį chaosą ir skelbdama naujus kritimo ir apyvartos rekordus.

Dr. J. Kazickas suprato pinigų reikšmę visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje ir paskelbė Lietuvių Fondo idėją paremti stambiais įnašais, paskatindamas ir kitus jungtis bei remti. Jo dalyvavimas Lietuvių Fondo sukaktuviniame minėjime nėra atsitiktinis, bet jo veiklos tęsimas.

Lietuvių Fondui šiuo metu vadovauja 18 narių taryba, kurios pirmininku trečius metus yra jaunesnės kartos ekonomistas Povilas Kilius, o valdybai sėkmingai pirmininkauja energingoji visuomenininkė Marija Remienė, pasišventusi ir sumani lietuviškų darbų organizatorė. Net ankstyvą pasitraukimą iš darbo, negaunant soc. draudimo pensijos, lėmė noras dar daugiau laiko ir energijos skirti Lietuvių Fondo ir kitų organizacijų veiklai. Pasitraukusi iš darbo ne poilsiauja, kaip dažnas galėtų pagalvoti, bet pilną laiką atiduoda visuomeninei, kultūrinei veiklai. Lietuvių Fondas dziaugiasi, turėdamas išsimok-

liniusius ir atsidavusius vadovus.

Lietuvių Fondas nėra eilinė organizacija, kurios veiklos nesaisto atliktinų darbų terminai, bet finasinė institucija, reikalaujanti tebeti ekonominį gyvenimą ir išnaudoti tinkamus momentus sukauptam kapitalui pelningai ir saugiai investuoti. Balansuotas investavimas teikia pastovias pajamas, kuriomis yra remiama lietuviškoji veikla. Jau antri metai iš eilės Lietuvių Fondas per pelno skirstymo komisiją paremia ketvirciu milijono dolerių lit. švietimą, kultūrą, jaunimą ir visuomeninę veiklą. Ar tai ne nuostabus mūsų laimėjimas? Pagrindinis kapitalas paliekamas nepriklausomai Lietuvai, o naudojamas tik to kapitalo teikiama pajamos.

Iš šių metų numatomo pelno paskirta lit. švietimui 67,570 dol. arba 25% ir studentų stipendijoms 52,000 dol. – 20%. Stipendijas gavo lit. katedros 2 studentai – 6,000 dol., kitur su lituanistika susietoms studijoms 2 – 3,500 dol., Vasario 16 gimnazijos lankytojai 6 – 14,400 dol. ir kitus mokslus studijuojantieji 24 – 28,100 dol. Stipendijos daugiausia skiriamos iš veikiančių fondų, pagal aukotojų nurodymus.

Aukotojai, inėšę stambesnes sumas, gali nurodyti, kokiems tikslams gaunamas pelnas būtų paskiriamas. LF pelno skirstymo komisija griežtai prisilaiko aukotojų nurodymų.

Lietuvių Fondo vadovybė dėkoja visiems aukotojams už teiktą paramą ir prašo visų lietuvių jungtis į LF narių eiles ar didinti turimus įnašus, kad būtų šiais metais užbaigtas ketvirtas milijonas dol. ir reikiamai atžymėta LF sidabrinė sukaktis.

Visi sudarykime testamentus, ypač neturintieji šeimų ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašyti: Lithuanian Foundation, Inc., Chicago, IL.

Dalyvaudami Lietuvių Fondo sukaktuviniame pokylyje, jausimės dalininkais ir rėmėjais lietuviškos veiklos.

IŠĖJO PALIKĘS ŠVIESŲ VARDĄ IR TŪKSTANČIUS KNYGŲ

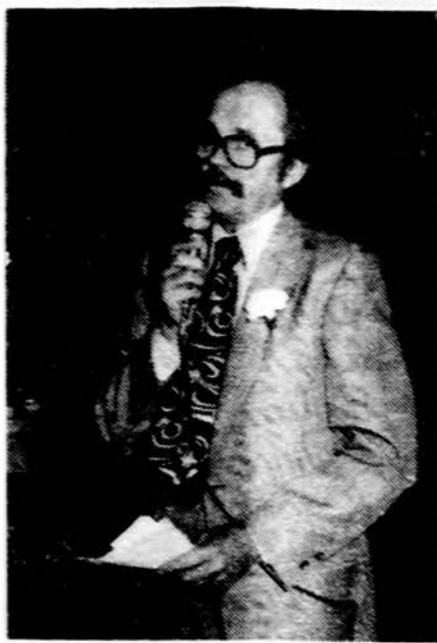
A. a. dr. Zigmas Smilga

Jau daugiau negu trys mėnesiai praėjo, kai Chicagoje po šešerių metų intensyvios kovos už gyvybės pratęsimą ir didelių jo paties, žmonos dr. Julės ir gydytojų pastangų kaip galima ilgiau išsaugoti gyvą, liepos 11 d. mirė geros širdies žemaitis, daugelį draugų turėjęs dr. Zigmas Smilga. Po poros dienų į Šv. Kazimiero kapines jį palydėjo apie šimtas automobilių, nors tai buvo paprasta darbo diena ir savaitgalio metu mažai tebebuvo viešosios informacijos organų, kurie žinią apie dr. Zigmą Smilgą mirtį praneštų lietuviams.

Susipažinę apie 1956 m. toje pačioje Chicagoje, iki jo mirties išlikome geri draugai, nes mus jungė ta pati ideologija, tolerancija kitų pažiūrų žmonėms ir ypač meilė knygai. Ir vienas iš didžiausių turtų, kurį mirdamas paliko dr. Zigmas Smilga, yra tūkstančiai tomų knygų, žurnalų ir didžiuliai rinkiniai plokštelių. Kraustantis iš Jaunimo centro pašonės į Marquette Parką, reikėjo didelio sunkvežimio, kad vien tik knygas ir plokšteles iš vienos vietos pergabentų į kita. Tą brangų dvasinį turtą Zigmas kaupė savo ir šeimos poilsio valandoms praturtinti, kartu vildamasis, kad jis kada nors bus parvežtas į nepriklausomą Lietuvą ir perduotas Telšių kunigų seminarijai, kurią Zigmui ankstyvoje jaunystėje teko lankyti. Vėliau jis apsisprendė likti pasauliečiu ir buvo didelio pamaldumo žmogus, kiekvieną sekmadienį ejęs prie komunijos.

Zigmas Smilga gimė 1921 m. gegužės 23 d. Diršliuose, prie Plungės. Pradžios mokyklą ir gimnaziją lankė Plungėje, 1942-44 m. studijavo Vilniaus universitete, o 1945-50 m. Miuncheno universitete. 1947 m. gavo gamtos filosofijos ir psichologijos doktoratą. Šalia to 1949 m. baigė Prekybos institutą ir gavo diplomą iš biznio administracijos. Po to rengėsi antram doktoratui ir rašė tezę apie industrinę sociologiją. Tačiau tezę nebesusėpė baigti, nes 1950 m. atvyko į JAV. Čia reikėjo kipti į darbą ir ilgus metus dirbo pieno pramonėje – Southland bendrovėje pieno užpirkime. Tada, gyvendamas Amerikoje ir pelnydamas tiesioginę duoną sau ir šeimai, pasinaudojo antruoju diplomu – biznio administracija.

Smilgai pradžioje gyveno šiaurinėje Chicagos dalyje. Tačiau lietuviams jėzuitams pastačius Jaunimo centrą, atsikėlė į jo pašonę ir čia išgyveno, kol rasiniai visiškai pasikeitė apylinkė. O keltis šalia Jaunimo centro skatino lietuvių patrioto pareiga, nes šeimoje augo trys vaikai ir jiems reikėjo duoti lietuvišką auklėjimą. Ir Zigmą didžiausias troškimas buvo dar sulaukti jauniaušios dukros Ramonos vestuvų, kurios buvo planuojamos rugpjūčio 15 d. Išvykdamas į ligoninę paskutinė šį kartą galvos operacijai, po kurios jau nebeatgavo sąmonės,

A. a. dr. Zigmas Smilga

prašė, kad, jam mirus, būtų tęsiamas numatytas planas ir vestuvės įvyktų. Jaunavedžiai tėvo valią ištesėjo: rugpjūčio 15 d. Marquette parko lietuvių bažnyčioje a. a. Zigmą brolis kun. Zenonas Smilga palaimino Ramonos Smilgaitės ir Tomo Barauskų sutuoktuves. Vestuvinės vaišės įvyko Jaunimo centre, kur augo ir gyveniman išėjo dr. Julės ir dr. Zigmą Smilgą dukterys Marytė bei Ramona ir sūnus Julius.

Oakley gatvėje prie Jaunimo centro gyvenančius Smilgus aplankydavau kas mėnesį, o kartais ir dažniau. Man vis rūpėdavo naujos, okup. Lietuvoje išleistos knygos, kurias Zigmas arba tiesiogiai gaudavo, arba nusipirkdavo pas J. Krei-

vėną ar amerikiečių knygyne. Kada tik sustodavau Smilgų namuose, visada pasiskolindavau naujausių knygų ir pasiklausydavau ką tik išėjusių plokštelių, nes dr. Z. Smilga ypač domėjosi simfonine muzika ir originalo kalba atliekamomis operomis. Kai maždaug prieš 3 metus su sol. A. Grigu aplankėm įvairiomis terapijomis gydomą Zigmą, mano bičiulis A. Grigas, pirmą kartą apsilankęs Smilgų bute jau Marquette parke, ypač buvo nustebintas dr. Zigmą sukaupu plokštelių rinkiniu.

Savo gyvenime dr. Z. Smilga buvo ištikimas ateitininkas, Lietuvių Fronto bičiulių narys ir bendruomenininkas, taip pat nuolatinis lietuviškų renginių, ypač geresnių koncertų lankytojas. Visą laisvalaikį praleisdavo skaitydamas knygas ir klausydamasis ypač klasikinės muzikos. Ir šį rugšėjo mėnesį aplankęs našle dr. Juliją Smilgienę, radau ją rūsijoje betvarkantią jos vyro paliktą turtą – tūkstančius tomų knygų ir plokštelių. Šešerius metus sirgdamas, dr. Zigmas savo rankomis iriavo beveik visus Lietuvos, Vokietijoje, Amerikoje ir kitose šalyse leistų lietuviškų žurnalų komplektus. Visas rūsūs tankiai nustatytas lentynomis, kuriose sukrauti knygų, žurnalų ir plokštelių komplektai. Rodos, iš už tų lentynų tuojau išlįs dr. Zigmas Smilga ir tave maloniai pasveikins. Todėl ir našlei smagu būti toje vietoje, tarp knygų bei plokštelių, kur tebėra gyvi mirusio prisiminimai. Kartu jai tenka ir pagalvoti: o kam ateityje ta palikimą teks perduoti?

Vl. Ramojus

A.†A. SESUO MARY LUCINE MATULIS, SSC

(Marie Matulis)

Mūsų mylima Sesele mirė 1987 m. spalio 18 d., St. Joseph's Home for the Aged, Holland, PA. Buvo dukte Andriaus ir Marijonos (Plauska) Matulių. Į vienuolyną įstojo iš Šv. Juozapo parapijos, Scranton, PA. Vienuolyne išgyveno 70 metų.

Liko nuliūdime Šv. Kazimiero seserys, brolis Juozapas Mack ir brolienė Nell Mack, Scranton, PA. Jų šeima bei kiti giminės, mokiniai ir pažįstami.

Trečiadienį, spalio 21 d., 7 val. vakaro nulydėta į koplyčią.

Laidotuves įvyks ketvirtadienį, spalio 22 d. Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. ryto. Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago.

Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome giminės, seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a. a. Seseles sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir brolis, brolienė bei jų šeima.

Laidotuvių direktoriai D. Gaidas ir G. Daimid.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. KLARA GEČIENĖ

Jau suejo dveji metai, kai negailestinga mirtis atskyrė mylimą mamytę, kurios netekau 1985 m. spalio 26 d. Nors laikas tęsiasi, bet aš jos niekada negalėsiu užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 26 d. 7 val. ryto Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, Philadelphia, Pennsylvania.

Maloniai prašau giminės, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

Nuliūdęs sūnus Algis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

A.†A. MEČIUI JAUNIŠKIUI

mirus, jo žmoną dr. RŪTĄ, jų dukrą EGLE, žentą adv. VALDĄ ir anūkė AUDRĄ giliai užjaučiame.

Stasė ir Kazys Riškai su šeima

A.†A. MARIJA MATAITIENĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. spalio 19 d., 9 val. ryto, sulaukusi 83 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 38 m. Kūnas pašarvotas trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuves įvyks ketvirtadienį, spalio 22 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo Brighton Parko parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvėmis rūpinasi Ona ir Steponas Žiupsniai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

P A D Ė K A A.†A. MUZ. PETRAS VACBERGAS

Mirė 1987 m. spalio 6 d. ir buvo palaidotas spalio 10 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Gilia padėką reiškiamė kun. F. Kireiliui už šv. Mišias, maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Taip pat esame dėkingi Vytauto Didžiojo Šaulių rinkinei už jų garbės sargybą, karsto nešėjams ir organizatoriams. Dėkojame muz. Pakšto styginiam orkestrui taip išpuodingai atlikus „Malda“ Gaidas-Daimid koplyčioje.

Prof. Balio Račkausko atsisveikinimo žodis, pasakytas Tauragės mokytojų seminaristų vardu, visad liks mūsų atminty.

Visiems laidotuvių dalyviams nuoširdus ačiū.

Brolis Leonas su žmona Rūta.

A.†A. VYTAUTUI ŽUKAUSKUI

mirus, liūdesio prislėgtai žmonai GRAŽINAI, seseriai HALINAI TRAPIKIENEI su šeima, giminėms ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Uplano, CA

Aleksandra ir Stasys Petokai

APLINK MUS

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos registruotų parapičių susirinkimas ir pasitarimas su Chicago arkivyskupijos personalo komisija bus antradienį, spalio 27. Kalbės apie naujo klebono paskyrimą. Pereitoje „Draugo“ laidoje buvo klaidingai paskelbta, kad susirinkimas bus šį antradienį. Visus už klaidą atsiprašome.

x Baltic Bakery savininkai pažadėjo iškepti didžiulį šakotį (raguolį) ir jį padovanoti „Margučiai“. Radijo laidos 55 metų sukaktuvio pokylis rengiamas spalio 24 d. Jaunimo centre. Tikimasi gausaus visuomenės atsilankymo.

x Juozas Baužys supažindins su dail. Pranu Gailium atsilankiusius į jo parodos atidarymą Ateitininkų namuose sekmadienį, spalio 25 d., tuoj po 11 val. Mišiu.

x Doc. Vytautas Skudis, buvęs politinis kalnys, rezistentas, neseniai atvykęs iš okup. Lietuvos, spalio 23-25 dienomis Washingtone įvykstančioje politinėje konferencijoje kalbės tema „Lietuvos dvasinis genocidas“.

x International Institute of Wisconsin rūpinasi iš svetur atvykusiais ateiviais. Institute imigrantai išmoka angliskai, išmoka JAV valdžios įstatymų ir pan. 1987 m. sukanka 44 metai, kad institutas ir įvairių etninių grupių komitetas surengs tautybų festivalį Milwaukee Mecca lapkričio 20-22 d. Ruošiantis festivaliui institutas surengia progų žmonėms išmokti įvairių tautų papročių ir pan. Lapkričio 7 d. instituto iškyla iš Milwaukee į Balzeco muziejų, pietūs lietuviškam restorane Neringoje.

x Cicero LB apylinkės valdyba rengia tradicinius rudens pietus šį sekmadienį, spalio 25 d., tuoj po 10-30 val. lietuviškų Mišiu Šv. Antano parapijos saleje. Visi kviečiami atsilankyti ir pavalgyti skanius ir nebrangius pietus bei kartu pabendrauti.

x 16-toji metinė Lietuvių fotografų paroda atidaroma š.m. spalio 23 d., penktadienį, 7:30 v. v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Marijonų bendradarbių valdyba, vadovaujama Stellos Kaulakienės, rūpinasi, kad jų šventė – susirinkimas lapkričio 1 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Marijonų saleje gerai pavyktų. Bus gera nuotaika ir vaišės. Visi nariai ir nariais nori būti kviečiami dalyvauti.

x „The Chicago Catholic“ spalio 16 d. laidoje aprašė Waukegano lietuvių Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimą, kuriame paminėta, kad dalyvavo vysk. Paulius Baltakis, Šv. Baltramiejaus lietuvių par. klebonas kun. William Zavaski ir kt. Visoms išskilmėms vadovavo Edvardas Skališius.

x Vytautas Skudis skaitys paskaitą „Lietuvių tautos finišas ir dvasinis išlikimas“ Ateities akademinio savaitgalio atidarymoje vakaronėje penktadienį, spalio 31 d., 7-30 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

x Aldona Zailskaitė, „Draugo“ redaktorė, redaguoja jubiliejinį mišiolėlį pamaldoms, kurios bus Šv. Antano ir Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijų bažnyčiose ir Chicago arkidiecezijos katedroje.

x Lietuvių Filatelistų draugija praneša, kad draugijos narių susirinkimas įvyks spalio mėn. 25 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre 104 kamb. Bus idomi Juozo Liubinsko paskaita. Kviečiame visus, kurie domėtis filateline veikla, susirinkime dalyvauti. Pavašinsime kavutę ir užkandžius.

x „Christianity in Lithuania 600 Years“ išleista Šv. Kazimiero parapijos Providence, R.I. Duodama lietuviškai krikščionybės Lietuvoje istorija, angliskai – parapijos istorija ir veikla. Viršeliai paruošti krikščionybės sukakties medaliu ir Aušros Vartų Vilniuje paveikslu.

x Ona Ivaškiene, So. Boston, Mass., mūsų nuosirdi rėmėja, garbės prenumeratė, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus ir didelis ačiū.

x „Ateities“ žurnalo vakaras bus Jaunimo centro didžiojoje saleje šeštadienį, spalio 31 d. Jaunimo kūrybos premijos, karšta vakariene. Toronto „Serenada“, šokiai. Svečiai kviečiami ir vakariene: atskiro įėjimo į šokius nebus. Vietas rezervuoti dabar, skambinant p. Irenai 434-2243.

x Planuokite jau dabar dalyvauti G. T. INTERNATIONAL pirmojoje 1988 m. ekskursijoje. Balandžio 7 d. išvykstama į egzotišką ir nuotykių pilną Pietų Ameriką, įskaitant Braziliją, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis: G. T. International Inc., 10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, Ill. 60465, tel.: (312) 430-7272.

x ŠLUTŲ radijo programa ruošia 2 savaitių ekskursiją į Pietų Ameriką 1988 m. balandžio 18 d. Bus lankomasi Rio de Janeiro, Sao Paulo, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643 tel. (312) 238-9787.

x 7 dienų kelionė laivu iš Miami į Karibų salas 1988 m. sausio 9 d. Kainos iš Čikagos, New Yorko, Clevelando, Detroito ir kitų miestų nuo 820 iki 915 dol. Iš Miami tikiai 495 iki 615 dol. (plius 35 dol. uosto mokesčiai). Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643; tel (312) 238-9787.

x Ateities akademinio savaitgalio rengiamasis komitetas posėdiavo pas marijonus spalio 15 d. Posėdyje tartasi ūkiniais reikalais. Akademinis savaitgalis vyks Chicago Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte spalio 30 - lapkričio 1 d. Trys paskaitininkai bei viena komentatorė atvyksta iš toliau, tad Chicago ir apylinkių visuomenė nuosirdžiai kviečiama atvykti jų išklausti.

x Holiday Folk Fair (Tautybų festivalis) bus Milwaukee, WI, Mecca lapkričio 20-22 d. Tai gera proga supažindinti nelietuvius su lietuvių šokiais, taudaile ir maistu, nes lietuvių bus pagerbtoji etninė grupė iš visų etninių grupių, dalyvaujančių festivalyje. Chicago ir apylinkių lietuvių prašomi gausiai dalyvauti festivalyje. Plakatai išskabinti pas lietuvių prekybininkus, bilietus ir lankstinukus galima gauti Gifts International.

x Inž. Edmundas Milius, Mt. Prospect, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui. Inž. Edmundą Milių skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x M. Petrauskienė, mūsų nuosirdi ir dosni rėmėja, viešėdama dukros ir konsulo E. Blouford šeimoje, kurie išvyksta 3 metams į Romą, atsisveikinimo proga „Draugui“ atsiuntė 25 dol. auką su priedu: „Kur tik keliauju ir būnu – visados savo širdimi ir mintimis esu su geruoju „Draugu“, tad nuosirdūs sveikinimai ir linkėjimai“. Nuosirdus ir didelis ačiū už dažną paramą ir gražius linkėjimus.

x Veronika Kaulinienė, Philadelphia, Pa., rašo: „Rugsėjo 16, 1987 išleista „Draugo“ laikraštysje tilpo straipsnis „Muziko Leono Kaulinio netekus“, kurį parašė agr. Bronius Vaskaitis. Dėkoju ir skiriu „Draugui“ 25 dol.“ Dėkojame už gražų žestą.

x Lietuvių Fondui užbaigti 4-tą milijoną vajuos proga aukojo: 5.000 dol. John Nalivaika, 300 dol. Elena Balčiūnienė, 200 dol. Laima Jurkūnienė, 250 dol. Kazys ir Filomena Černiai, Juozas ir Janė Daunorai, po 100 dol. Tadas ir Renata Alinskai, Kestutis Damijonaitis, Tadas ir Gailutė Palioniai, Albinas ir Laima Ruigiai. Lietuvių Fondas visiems nuosirdžiai dėkoja. Prašome aukas siųsti ir sidabrinio jubiliejaus pokyliui bilietus įsigyti LF būstinėje – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x Operos tradicinis balius įvyksta lapkričio 7 d. Balzeco muziejaus Gintaro saleje, 6500 S. Pulaski Rd. Balius rengiamas tam, kad Lietuvių Opera galėtų tėti kultūrinę ir meninę veiklą. Todėl prašome visus kaip galint, gausiau dalyvauti naujoje ir puošnioje vietoje. Prašome status užsakyti Operos vice-pir.: Vaclavo Momkaus telefonu 925-6193. Paskambinus jam, bus suteiktos visos informacijos. Tą patį vakarą bus ir laimingųjų bilietų traukimas. Todėl prašome jau dabar, kurie dar negažino tų bilietų šaknelės, atsiųsti jas Operos adresu. Visiems jau gražinusiems Opera nuosirdžiai dėkoja.

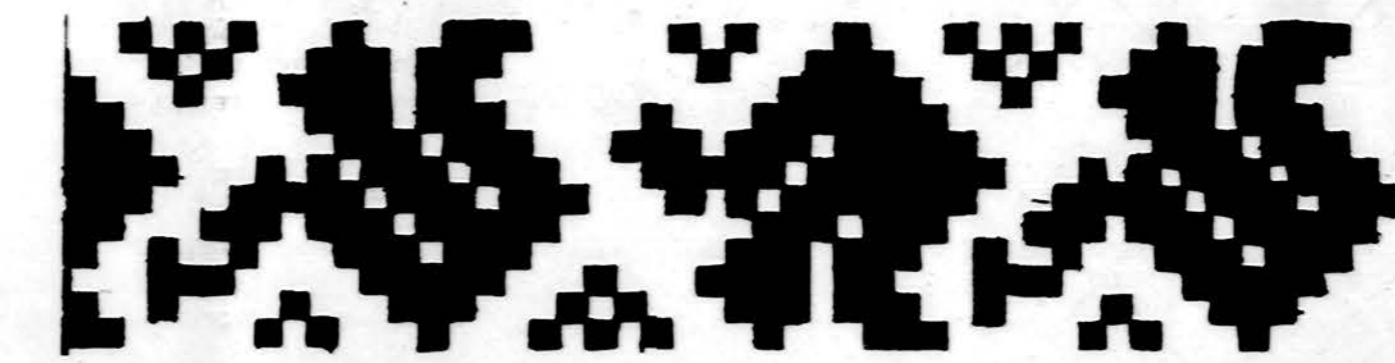
x Operos balius vadovys dalyvauja atliks Operos moterų oktetą, kurioms akompanuos Robertas Mockus. Prieš Balzeco muziejų, kitoje gatvės pusėje, yra Republic bankas. S. Balzeka yra iš banko vadovybės gavęs leidimą, kad jų aikštėse bus galima pastatyti mašinas. Taip pat ir už paties muziejaus rūmų yra kita aikštė, kurioje galima statyti mašinas.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagoos skyriaus

Piešė Laura Lapšytė

Jonas Minelga

PASVARSCYK ANTELA

Pasvarscyk, antela, Eidama į upę, Kur šakotam gluosny Plėšrūs paukščiai tupia.

Ten skalikai amsi, Ten žuvėdros skraido, Ten suvirpa žemė Nuo kulkelės aido.

Jei tu moki plaukti – Plauk – sugausi žuvį. Jei tu moki skristi – Skrisk greičiau už šūvį.

Tik tada sugrįši Į gūžtelę seną, Kur gandrai ir antys Taidkoje gyvena.

Red. Šis eilėraštis parašytas imituojant dzūkų tarmę.

GIMTOJI KALBA

Aš lietuviškoj mokykloj Daug išmokau iš tiesų, Laikas veltui nepraejo, Kartais buvo net baisu.

Per visus ilgus metus Mokytojos mokė mus, Kad graži gimta kalba Mums neliktų svetima.

Pažadėti jums galiu Iš visos jaunos širdies, Kad gražioji mūsų kalba, Kaip žiburyms man vis švies!

Gintas Grabauskas
Seniau baigęs
Marquette Parko lit. m-la

MANO GIMINĖ

Mano mamos mama yra Janina Pacevičienė. Močiutė yra našlė, senelis mirė 1979 m. Ji turi butą Toronte. Man patinka su ja vaikščioti parke. Aš labai myliu savo močiutę.

Kristina Sakutė

Mano senelis iš tėvelio pusės yra 87 metų ir gyvena Marquette Parke, Chicagoje. Mes jį kės savaitę aplankome. Jis mėgsta politiką, istoriją ir valgo savo pagamintą šarmalską.

Nida Tijūnėlytė

Mane abi močiutės lepina. Man tas patinka. Viena gyvena Baltimorėje, o antra Chicagoje. Abu mano seneliai jau mirę.

Kristina Jakšytė

Mano brolis kartais mušasi, bet yra geras. Mes miegame tame pačiame kambaryje.

Vytas Juškys

Mano sesutė Mėta yra mano įdomiausia giminė. Ji šioje stovykloje yra penkioliktame būrelyje. Jos geriausia draugė yra Rima Idzelytė. Mėta turi du džeizus, dvi varles, apie trisdešimt buožgalvių ir dvi jūros kiaulytes. Be Mėtos aš nuobodžiauju.

Nerius Landys
(Iš „Spygliukų ir Dygliukų“)

ATOSTOGOS KANADOJE

Aš gimiau ir gyvenu Venezueloje. Šios vasaros atostogas praleidau Ottawoje pas dėdę. Čia norėjau geriau pramokti anglų kalbą. Aš su dėdes dukra Andrėja gerai sugyvename. Muvi pažįstamos jau seniai, nes dėdė su šeima aplankė savo tėvus Venezueloje.

Ši vasara man buvo labai smagi. Abi su Andrėja lankėme 2 savaites kompiuterių kursus. Jie buvo naudingi ir įdomūs. Be to, kartu su Andrėja išbuvo Algonquin parke privačioje vaikams stovykloje visą mėnesį. Iš stovyklos vykdavome į idomias vietas. Vienos išvykos metu pamaciau didelį elnią („moose“). Man buvo įdomu jį stebėti. Višas stovyklos gyvenimas man patiko. Po mėnesio laiko laimingai grįžome namo.

Atsiradus progai, aš pradėjau lankyti ir šeštadieninę lietuvišką mokyklą. Norime su Andrėja pramokti lietuviškai. Mano mamytė yra lietuvaite. Seneliai labai nori kalbėti su manim Venezueloje lietuviškai. Gaila, kad taip greit reikės grįžti namo į Venezuelą.

Marija Sycora, 13 m.
Ottawos „Vincos Kudirkos“ lit. m-la. („Trupinėliai“)

GYVULIŲ GYDYTOJA

Užaugusi aš norėčiau būti veterinarijos gydytoja. Man patinka gyvuliai, todėl aš norėčiau jiems padėti. Vieną kartą aš pamaciau gyvulėlį, kuriam automobilis užgavo koją. Aš jam padėjau ir gyvulėlis pagijo. Aš jam padėjau su pirmosios pagalbos instrumentais. Dabar aš turiu patyrimo.

Loreta Genytė.
Toronto „Maironio“ lit. m-los mokinė Kanada. (Maironio m-los metraštis)

PADEKA

Juozas Vaičiulis atsiuntė 20 dol. čekį Aušrinei Bagdonaitėi už jos parašytą eilėraštį „Lietuva, kodėl tu taip toli“, kuris buvo išspausdintas Tėvynės Zvaigždutėje. Ačiū ponui Vaičiuliui už įvertinimą jaunųjų talentų. Tai paskatinimas kurti ir tobulintis. Pinigai įteikti Aušrinei.

Redaktorius

LINKIME SVEIKATOS

Drauge buvo žinutė, kad redaktorė Irena Regienė nukentėjo. Eidama į darbą buvo užpulta piktadariu ir sužeista. Linkime redaktorei Regienei greit pasveikti ir įsijungti į redakcinį darbą.

Kriminalas Amerikoje labai išsiplėtęs, tačiau per mažai daroma pastangų jį apvaldyti. Rašykite laiškus kongresmanams, kad išleistų griežtesnius įstatymus.

Redaktorius

Už visus teisingus atsakymus gausite 10 taškų, už ne visai teisingus – tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 8

1 M--R--N--S
2 K R--V--
3 K--D--R K--
4 D--N--L--T--S
5 L--Z--D--N--
P--L--D--
6 V--Z--G--N--T--S
7 P--T--R--S
8 Z--M--T--
9 B R--Z--N--S
10 V--L--N--C--S

Prirašę trūkstantas balses, sužinosite Lietuvos rašytojų vardus.

(5 taškai)

Atsiuntė V. Matulaitis

GALVOSŪKIS NR. 9

Forty

+ ten

+ ten

sixty

Kuriuos skaitmenis reikia parašyti vietoje raidžių, kad lygybė būtų teisinga (vienodos raidės – vienodi skaitmenys, o skirtingos raidės – skirtingi skaitmenys)?

(vyresniems)

(10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 10

Žemiau duotose angliškose žodžiuose yra paslėptos JAV valstybės (States). Šiuos žodžius pertvarkykite taip, kad gautum valstybės pavadinimas: 1) gone or, 2) ramp shine hew, 3) sin cow sin, 4) lead wear, 5) lain navy pens, 6) hader nil rod, 7) as such mats set, 8) at mine son, 9) not a hot dark, 10) sit in wave rig. Už kiekvieną teisingą pavadinimą po vieną tašką.

GALVOSŪKIS NR. 7

(Žiūrėkite brėžinį)

Čia yra daugiau kvadratų, negu jūs manote. Suskaičiuokite. Kas visus suskaičiuos, gaus 10 taškų, kas mažiau atras negu iš tikrųjų yra, gaus tik 5 taškus.

